

АНАТОЛ ФРАНС

Пчелница

АНАТОЛ ФРАНС

ПЧЕЛИЦА

Превод: Мария Далчева

chitanka.info

ДОБРИНКА САВОВА-ГАБРОВСКА ЗА „ПЧЕЛИЦА“ НА АНАТОЛ ФРАНС

„Пчелица“ на Анатол Франс (1844–1924) се появява през 1882 година в няколко последователни книжки на френското списание „Ревю бльо“. Издадена е през следващата година самостоятелно в леко съкратен вариант. Тя се явява като художествена илюстрация и потвърждение на Анатолфрансовите схващания за произхода и значението на народните приказки, изложени в автобиографичната му повест „Книга за моя приятел“, но публикувани отделно под заглавие „Разговор за вълшебните приказки“ още през 1881 г., т.е. преди излизането от печат на „Пчелица“.

В своето оригинално и задълбочено проучване писателят-изследовател достига до извода, че тези наивно сътворени „малки драми“ са необходими за възпитанието на децата. Той отхвърля опитите по онова време да се заменят вълшебните приказки с някакъв вид „забавна наука“ или „научен роман“ и говори с истински възторг за „изумителната простота“, която се излъчва от народните песни и приказки. Детето, според него, има нужда от вълшебство, от мечти, има нужда да развива своята фантазия. И той е убеден, че „именно то, въображението... пръска семената на всякаква красота и на всяка добродетел в света“.

„Пчелица“ е изградена върху мотиви от френския национален фолклор, в съзвучие с традициите на средновековния рицарски роман и приказките на Шарл Перо. Но наред с това, приказката е пронизана от изящната ирония, от неповторимия галски хумор на писателя — характерно и неподражаемо богатство на неговия стил.

В духа на най-известните народни приказки Анатол Франс ни среща с принцове и принцеси, джуджета и русалки... Но верен на себе си, на своите демократични убеждения, той не пропуска да ни срещне и с обикновени хора от народа: искрени, наивни, верни и добри, те са носители на добродетелите на народа. Такива са оръженосецът Вярно сърце, Жан-шивача, дойката Морила.

Многобройните и странни приключения на приказните герои са само повод за автора да разкрие отношението си към тях. Шеговито-ироничен към човешките пороци и слабости, той възторжено възпява верността, смелостта и саможертвата в името на любовта. Хуманистът А. Франс и чрез приказката утвърждава правото на човека на радост и обич и издига глас срещу егоизма, коварството и тиранията.

Произведението е изпълнено с чудни описания на прекрасни природни картини, изпълнени с поезия и красота. Писателят не е пропуснал да вмъкне сред художествения разказ и някои познавателни елементи, като разкрива пред детското въображение и любопитство богатствата на земните недра и на морските дълбочини.

Ритъмът на приказката е изключително плавен и премислен. Сякаш като в партитура авторът е разположил веселото и тъжното, смешното и великото, истинското и приказното. Тънката иронична усмивка на А. Франс дава особено обаяние на целия разказ и кара деца и възрастни да се замислят за какво става дума, за кого точно говори авторът. „Пчелица“ не е за „разсъдливи души“. Авторът вярва, че онези, които са разбрали неговата приказка, могат да бъдат само хора, които „искат да бъдат забавлявани, чийто дух е млад и понякога обичат да си измислят...“ Само те ще я прочетат на децата си, а те от своя страна на своите деца и т.н.

Тази творба заема достойно място в съкровищницата на световната детска литература.

Първият превод на „Пчелица“ на български език е направен от детския писател Ран Босилек, издание на „Хемус“, 1924 година.

За настоящото издание са използвани оригинални илюстрации от първото пълно издание на „Събрани съчинения“ на А. Франс, в Париж през 1925 година.

ГЛАВА ПЪРВА

В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА ЛИЦЕТО НА ЗЕМЯТА И СЛУЖИ ЗА УВОД

Днес морето покрива земята там, където се намиреше херцогството на Кларидите. Нито следа от град или от замък. Но казват, че на една левга навътре в морето, когато времето е тихо, се виждат огромни стебла на дървета, които се издигат направо от дъното. Едно място от крайбрежието, което служи за караулно помещение на митничарите и до днес се нарича „Дюкянчето на шивача“. Може би това название е останало от някой си майстор Жан, за когото се говори в нашия разказ. Морето с всяка година настъпва все повече и повече в сушата и скоро ще залее това място с толкова необикновено име.

Такива промени са в реда на нещата. Планините се огъват с течение на вековете; обратно — дъното на морето се издига и донася в царството на облаците и на ледовете раковини и корали.

Нищо не е вечно. Очертанията на земята и на моретата непрекъснато се променят. Само споменът за душите и за формите надживява вековете и ни връща към онова, което вече отдавна не съществува.

За да ви разказвам за Кларидите, трябва да ви отведа в едно много далечно минало. И така, започвам:

Графиня дьо Бланшеланд, като сложи на златните си коси черна шапчица, обшита с перли...

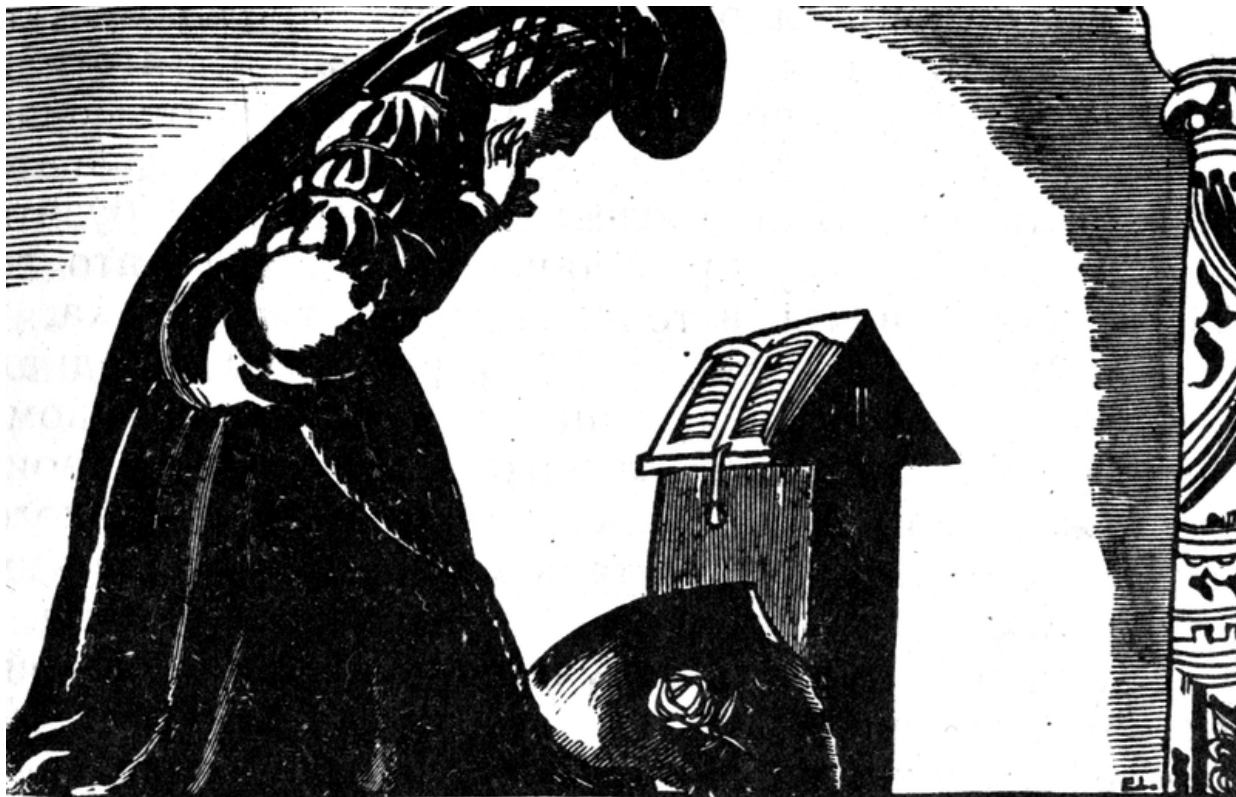
Но преди да продължа разказа си, умолявам сериозните хора в никакъв случай да не ме четат. Написаното тук не е за тях. То не е предназначено за разсъдливи души, които се занимават със сериозни работи и искат винаги да научават нещо. Осмелявам се да предложа тази приказка само на хора, които искат да бъдат забавлявани, чийто дух е млад и понякога обичат да си измислят. Само тези, които харесват забавните истории, пълни с наивност, ще ме прочетат докрай. И аз моля точно тези хора, ако имат малки деца, да им разкажат моята „Пчелица“. Искането ми се този разказ да се хареса на малките момчета и момичета; но честно казано, не смея да се надявам. Той е много несериозен за тях и става само за деца от доброто старо време. Имам една миловидна съседка на девет години и онзи ден прегледах личната ѝ библиотека. Там открих много книги за микроскопа и актиниите, както и няколко научни романа. Разгърнах един от тези романи и попаднах на следните редове:

Плоската *Sepia officinalis* е главногo мекотело, в тялото на което има гъбовиден орган, състоящ се от хитин и калциев карбонат.

Моята миловидна съседка намира този роман за много интересен. А аз я моля, ако тя не иска да умра от срам, никога да не чете приказката за Пчелица.

ГЛАВА ВТОРА

В КОЯТО СЕ РАЗБИРА КАКВО ПРЕДСКАЗВА БЯЛАТА РОЗА НА ГРАФИНЯ ДЪО БЛАНШЕЛАНД

Като сложи на златните си коси черна шапчица, обшита с перли, и препаса кръста си с копринена панделка, каквато носят вдовиците, графиня дьо Бланшеланд влезе в параклиса, където имаше навика да се моли всеки ден за душата на своя съпруг, убит в двубой с ирландския великан.

На същия този ден тя видя бяла роза върху възглавничката на своето молитвено столче; щом я видя, графинята побледня, погледът ѝ помръкна, тя отметна назад глава и закърши ръце, защото знаеше, че щом някоя графиня дьо Бланшеланд трябва да умре — намира бяла роза на молитвеното си столче.

Като разбра, че е дошъл часът да напусне този свят, в който ѝ бе отредено за толкова кратко време да бъде съпруга, майка и вдовица, тя отиде в стаята, където под надзора на бавачките спеше синът ѝ Жорж. Той беше на три години; дългите му мигли хвърляха прелестна сянка върху бузите му, а устицата му приличаше на цвете. Като го видя така мъничък и толкова хубав, тя заплака:

— Мило мое детенце — му рече тя с отпаднал глас, — скъпото ми детенце, ти няма да ме запомниш и моят образ ще се изтрие завинаги от твоите нежни очи. А нали сама те кърмех с млякото си, за да бъда наистина твоя майка и от любов към тебе отказвах ръката на най-прекрасните рицари.

След тези думи тя целуна един медальон, в който стоеше нейният лик и една букла от косите ѝ, после го сложи на шията на сина си. Тогава една майчина сълза капна върху бузата на детето, то започна да се върти в люлката си и да търка очи с юмручета. Но графинята извърна глава и излезе от стаята. Нима очите ѝ, които щяха да се склопят завинаги, можеха да издържат блестящия взор на двете обожавани очички, където разумът започваше да свети?

Тя заповяда да оседлат един кон и съпроводена от своя оръженосец Вярно сърце тръгна към замъка на Кларидите.

Кларидската херцогиня посрещна графиня дьо Бланшеланд с отворени обятия:

— Мила моя, какъв щастлив случай Ви води при мене?

— Случаят, който ме води, съвсем не е щастлив, изслушайте ме, приятелко. Ние и двете се омъжихме една след друга и двете овдовяхме при едни и същи обстоятелства. Защото в нашето рицарско време най-добрите загиват първи и човек трябва да бъде монах, за да поживее. Аз бях станала вече майка, когато две години по-късно Вие също станяхте майка. Вашата дъщеря Пчелица е хубава като ясно слънце, а моят мъничък Жорж е добро момче. Аз Ви обичам и Вие ме обичате. Но знаете ли, че аз намерих бяла роза върху възглавничката на моето молитвено столче. Сигурно скоро ще умра: на Вас оставям сина си.

Херцогинята естествено знаеше какво предсказва бялата роза за жените дьо Бланшеланд. Тя заплака и обеща, обливайки се в сълзи, да възпита Пчелица и Жорж като брат и сестра и всичко да разделя по равно.

Тогава все така прегърнати двете жени се приближиха до люлката, където под прозрачни, сини като небето завеси спеше малката Пчелица. Без да отвори очи, тя замърда с ръчички. А когато разтвори пръстчета, сякаш от всяко ръкавче заструиха пет розови лъча.

— Той ще я защитава — рече майката на Жорж.

— А тя ще го обича — отвърна майката на Пчелица.

— Тя ще го обича — повтори звънко гласче и херцогинята позна в него гласа на духа, който отдавна живееше под един камък край огнището.

Като се завърна в замъка, графиня дьо Бланшеланд раздаде скъпоценностите си на своите прислужници и като заповяда да я намажат с благовонни масла и да я облекат в най-хубавите ѝ дрехи, за да почете това тяло, което трябва да възкръсне в деня на Страшния съд, тя легна на своето ложе, и заспа, за да не се събуди никога вече.

ГЛАВА ТРЕТА

В КОЯТО ЗАПОЧВА ЛЮБОВТА МЕЖДУ ЖОРЖ ДЪО БЛАНШЕЛАНД И ПЧЕЛИЦА КЛАРИДСКА

Обратно на това, което обикновено става, човек да бъде надарен с повече доброта, отколкото с красота или с повече красота, отколкото с доброта, херцогиня Кларидска беше колкото добра, толкова и хубава. А беше толкова хубава, че щом някой принц само видеше портрета ѝ, веднага пожелаваше да се ожени за нея. Ала на всички предложения тя отвърщаше:

— Имала съм и ще имам само един съпруг, защото имам само една душа.

Но все пак след пет години траур тя смъкна дългия си черен воал и черните си дрехи, за да не помрачава радостта на онези, които я заобикаляха, и за да могат хората да се усмихват и да се веселят в нейно

присъствие, без да се стесняват. Нейното херцогство се простираше върху обширни земи с пустинни равнини, покрити с изтравниче, с езера, където рибарите ловяха риби, а някои от тях бяха вълшебни, и с планини, издигащи се в страшна самота над онези земи, в недрата на които живееха джуджетата.

Херцогинята управляваше владенията на Кларидите като следваше съветите на един стар монах, избягал от Цариград. Видял много жестокости и коварства, той малко вярваше на човешката мъдрост. Живееше затворен в една кула със своите птици и книги и оттам изпълняваше длъжността си на съветник, като спазваше няколко принципа. Ето какви бяха неговите правила: „Никога не въвеждай отново закон, който вече е излязъл от употреба; отстъпвай пред волята на народа, за да избегнеш размириците, но му отстъпвай колкото е възможно по-бавно, защото направиш ли едно преобразование хората веднага ще поискат и друго; не можеш да управляваш дълго, ако много бързо отстъпваш, както и ако много дълго се противопоставяш.“

Херцогинята му беше позволила да прави каквото смята за добре, тъй като самата тя нищо не разбираше от политика. Беше състрадателна към хората и като не можеше да изпитва еднакво уважение към всички, жалеше онези, които имаха нещастieto да бъдат лоши. Помагаше на бедните с каквото можеше, посещаваше болните, утешаваше вдовиците и приютяваше нещастните сираци.

Дъщеря си Пчелица възпитаваше с трогателна мъдрост. След като направи така, че това момиченце да изпитва удоволствие само като върши добро, тя никога нищо не ѝ отказваше.

Тази прекрасна жена удържа обещанието, дадено на покойната графиня дьо Бланшеланд. Тя стана истинска майка на Жорж и не правеше никаква разлика между него и Пчелица. Те растяха заедно и Жорж харесваше Пчелица, макар тя да беше много малка. Веднъж, когато бяха още съвсем деца, той се доближи до нея и я попита:

— Искаш ли да си играем?

— Да, искам — отвърна Пчелица.

— Хайде да правим сладки от пясък — каза Жорж.

И те започнаха да правят сладки. Но тъй като Пчелица не можеше да ги прави добре, Жорж я удари с лопатката си по пръстите. Пчелица нададе страшни писъци, а оръженосецът Вярно сърце, който се разхождаше в градината, каза на младия си господар:

— Да се удари госпожица е недостойна постъпка за един граф дьо Бланшеланд, Ваша светлост.

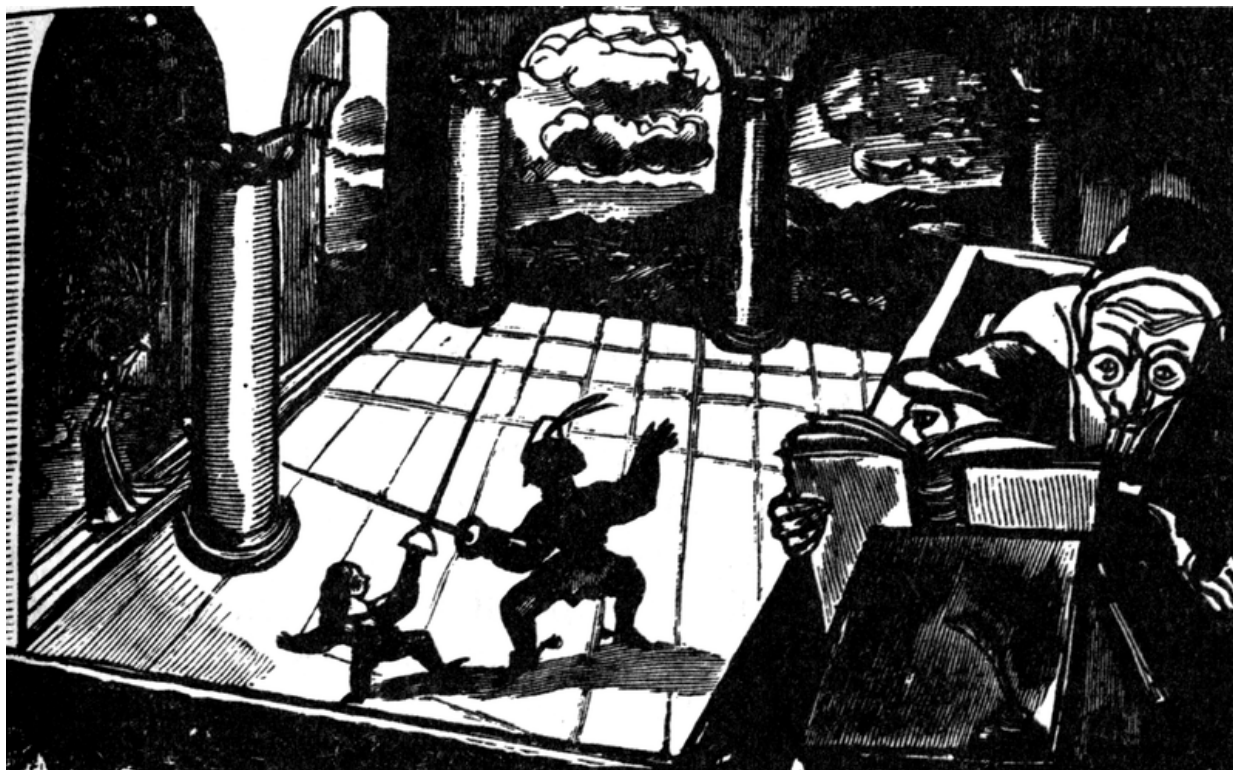
На Жорж ужасно му се прищя да промуши с лопатката си оръженосеца, но тъй като това беше съпроводено с непреодолими трудности, той се задоволи да направи нещо по-просто, а именно — да опре нос до едно голямо дърво и силно да заплаче.

През това време Пчелица се мъчеше да рони сълзи, като натискаше очите си с юмручета; и в отчаянието си търкаше нос о дънера на съседното дърво. Когато най-сетне се, стъмни, Пчелица и Жорж още плачеха, всеки до своето дърво. Наложил се херцогиня Кларида да хване с една ръка дъщеря си, а с другата Жорж, за да ги отведе в замък. Очите им бяха червени, носовете също червени, бузите им лъщяха; те въздишаха и подсмърчаха така, че да ти се скъса сърцето. Вечеряха с голям апетит, след което ги сложиха в креватчетата им. Щом изгасиха свещта, те се измъкнаха от леглата като малки привидения и се прегърнаха, и двамата по нощнички, като се заливаха от смях.

Така започна любовта между Пчелица Кларида и Жорж дьо Бланшеланд.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

В КОЯТО СТАВА ДУМА ЗА ВЪЗПИТАНИЕТО ИЗОБЩО И ПО-СПЕЦИАЛНО ЗА ВЪЗПИТАНИЕТО НА ЖОРЖ

Жорж израсна в замъка, заедно с Пчелица, която приятелски наричаше своя сестра, макар и да знаеше, че тя не му е истинска сестра.

Той имаше учители по фехтовка, езда, плуване, гимнастика, танци, лов с ловджийски кучета, лов със соколи, по игра на топка и въобще по всички изкуства. Жорж имаше дори учител по краснопис. Този учител беше един стар духовник, със скромно държание, но душевно горделив човек, учеше го на различни азбуки, които колкото по-трудно се четяха, толкова бяха по-красиви. Уроците на този стар духовник, както и уроците на един монах, който му преподаваше граматика с някакви неразбираеми изрази, слабо интересуваха Жорж и ползата от тях беше малка. Жорж не разбираше защо човек трябва да се

мъчи да изучава един език, щом като го говори с лекота и този език се нарича роден.

Харесваше му само с оръженосеца Вярно сърце. Кръстосал света на кон, той познаваше нравите на хора и на животни, описваше най-разнообразни страни и съчиняваше песни, без да знае как да ги запише. От всички учители на Жорж, Вярно сърце беше единственият, който го научи на нещо, защото само той го обичаше истински и защото добри са само онези уроци, които се преподават с любов. Ала двамата очилатковци — учителят по писане и учителят по граматика, въпреки че се ненавиждаха един друг от дън душа, се съюзиха в общата си омраза към стария оръженосец и го обвиниха в пиянство.

Наистина Вярно сърце ходеше малко по-често отколкото трябва в пивницата „Калаената кана“. Там той забравяше неприятностите и съчиняваше песните си. Разбира се, това беше лоша постъпка.

Омир съчинявал стихове по-добре от Вярно сърце, но Омир пиел само чиста вода. А колкото до неприятностите, всеки си има неприятности и това, което помага да се забравят, е не изпитото вино, а радостта, която даваш на другите. Но Вярно сърце беше възрастен човек, побелял под бронята, верен, достоен за уважение и двамата учители по писане и по граматика трябваше да скриват неговите слабости, вместо да ги разказват на херцогинята, и даже да ги преувеличават.

— Вярно сърце е пияница — разправяше учителят по писане — и когато се връща от кръчмата „Калаената кана“ върви така, че стъпките му оставят зигзаг по пътя. Впрочем това е единственият знак, който някога е писал, защото този пияница е истинско магаре, госпожо херцогиньо.

Учителят по граматика добави:

— Вярно сърце като залита пее песни, в които бърка правилата и не се съобразява с нищо. Той не знае и стилистичната фигура синекдоха, госпожо херцогиньо.

Херцогинята не понасяше педанти и доносници. Тя постъпи така, както всеки на нейното място би постъпил: най-напред не ги слушаше, но те започваха отново и отново със своите доносничества, тя най-сетне им повярва и реши да отстрани Вярно сърце. Все пак, за да му предложи почтено изгнание, тя го изпрати в Рим, да получи благословията на папата. За оръженосеца Вярно сърце това

пътешествие се удължаваше още повече, защото по пътя между Кларидското херцогство и папския престол, се намират много кръчми, посещавани от музиканти.

По-нататък от приказката ще видим как херцогинята скоро съжали, че е лишила двете деца от техния сигурен пазач.

ГЛАВА ПЕТА

В КОЯТО СЕ ГОВОРИ ЗА ТОВА КАК ХЕРЦОГИНЯТА ЗАВЕДЕ ПЧЕЛИЦА И ЖОРЖ В ОТШЕЛНИЧЕСКИЯ МОНАСТИР, И ЗА СРЕЩАТА ИМ С ЕДНА СТРАШНА СТАРИЦА

Онази сутрин от първата неделя след Великден херцогинята излезе от замъка на големия си тъмночервеникав дорест кон, като отляво до нея Жорж дьо Бланшеланд яздеше черно-кехлибарен кон, с черна глава и звезда на челото, а отдясно Пчелица управляваше с розови поводи кулестия си млечнокафяв кон, с черна грива и черни копита. Те отиваха на църковна служба в Отшелническия манастир. Войници, въоръжени с копия, ги охраняваха и тълпата се трупаше по техния път, за да им се любува. И наистина, и тримата бяха много красиви. Под воала със сребърни цветя и с развяващо се дълго наметало херцогинята беше величествена и обаятелна, а перлите, бродирани по шапката ѝ, хвърляха нежен отблясък, който подходеше на лицето и на

душата на тази прекрасна жена. Близко до нея, с развени коси и блеснал поглед, Жорж имаше твърде представителен вид. А лицето на Пчелица, от другата страна, със своята нежна и невинна руменина представляваше прелестна милувка за очите; но нищо не беше по-възхитително от русата ѝ коса, захваната от диадема с три златни цветчета. Тя се спускаше по раменете ѝ като блестящо наметало на нейната младост и хубост. Простите хорица я гледаха и казваха: „Виж, каква красива госпожица!“

Майсторът шивач, старият Жан, вдигна на ръце внука си Пиер, за да му покаже Пчелица, а Пиер попита дали тя е истинска и дали това не е кукла, направена от восък. Той не можеше да си представи, че някой може да бъде толкова бял и нежен, след като е от същата плът като него самия, като малкия Пиер с кръглите си загорели бузи и със сивкавата си платнена ризка, пристегната на гърба с връв по селски.

Докато херцогинята приемаше благосклонно поздравите, лицата на двете деца сияеха от гордост. Това си личеше по червенината на Жорж и по усмивките на Пчелица. Ето защо херцогинята ги запита:

— Тези добри хора ни поздравяват от все сърце. Вие, Жорж, какво мислите за тях? Какво мислите за тях, Пчелице?

— Че така трябва — отвърна Пчелица.

— И че това е тяхно задължение — добави Жорж.

— А по какво съдите, че това е тяхно задължение? — запита херцогинята.

Като забеляза, че не ѝ отговарят, тя продължи:

— Сега ще ви кажа. От преди повече от триста години *Кларидските херцоzi* с копие в ръка защитават тези бедни хора и те са им благодарни за това, че могат спокойно да жънат в полята, които са засели. От преди повече от триста години всички Кларидски херцогини предат вълна за бедните, посещават болните и държат новородените деца над кръщелните купели. Ето защо всички хора ви поздравяват, деца мои.

Жорж си помисли: „Ще се науча да закрилям орачите“, а Пчелица: „Ще се науча да преда вълна за бедните“.

И така, като разговаряха и размишляваха, те минаваха през ливади, обсипани с цветя. Сини планини се очертаваха на хоризонта. Жорж протегна ръка на изток:

— Онова, което се вижда там — попита той, — не е ли голям стоманен щит?

— Това сигурно е голяма сребърна като луната пафта — каза Пчелица.

— Не, деца мои, това не е нито стоманен щит, нито сребърна пафта — отвърна херцогинята, — а езеро, и то блести на слънцето. Повърхността на водата отдалече ви се струва гладка като огледало, но тя е набраздена от безброй вълни. Бреговете на това езеро ви се струват така правилни, като излети от метал, а всъщност са покрити с тръстика, пухкави папури и перуники, като всеки отделен цвят напомня човешки очи между мечовете на тръстиките. Всяка сутрин бяла пара обгръща езерото и под обедното слънце то блести като броня. Но не бива човек да се приближава до него, защото там живеят русалките и те завличат минаващите в кристалния си замък.

В този миг те чува камбаната на Отшелническия манастир.

— Ще оставим тук конете — каза херцогинята — и ще вървим пеша до параклиса. Нали и царете-вълхви^[1] не са се приближавали до яслата нито върху слонове, нито върху камили.

Те изслушаха богослужението. Една страшно грозна старица, покрита с дрипи, беше коленичила до херцогинята; на излизане от черква херцогинята ѝ поднесе светена вода и пошепна:

— Вземете, майчице!

Жорж се учуди.

— Та нима не знаете — каза херцогинята, — че бедните трябва да се почитат, защото са възлюбени от Исус Христос? Една такава старица ви е държала, заедно с благородния херцог Рошеноар, над кръщелния купел, а Вашата малка сестра Пчелица също имаше един беден човек за кръстник.

Старицата беше отгатнала чувствата на малкото момче, наведе се към него и рече с насмешка:

— Пожелавам на Вас, прекрасни принце, да покорите толкова царства, колкото на мене ми се случи да загубя. Аз бях кралицата на Острова на перлите и на Златните планини; всеки ден на масата ми се поставяха петнадесет вида риба, а едно негърче носеше шлейфа ми.

— Какво нещастие Ви сполетя, та да загубите Вашите острови и Вашите планини, добра жено? — запита херцогинята.

— Предизвиках гнева на джуджетата, които ме отнесоха далече от моите земи.

— Та нима джуджетата имат такава сила? — запита Жорж.

— Тъй като живеят под земята — отговори старицата, — те познават свойствата на камъните, обработват металите и откриват изворите.

— А Вие, майко, какво сторихте, за да ги разсърдите? — попита херцогинята.

Старицата заразказва:

— Една декемврийска нощ едно от тях дойде при мен, за да ми поиска разрешение джуджетата да приготвят коледната си вечеря в кухните на замъка. Тези кухни, по-широки от голямата дворцова зала, бяха обзаведени с тенджери, тигани, тиганчета, котлета, чайничета, открити фурни, скари, дълбоки тигани за месо, съдове за сока под шишовете, готварски печки, тигани за риба, тави, форми за сладкиши, бакърени гюмове, халби от злато и сребро и от скъпо дърво с тънки жилчици, без да се брои машата, изкусно направена от ковано желязо, и грамадният черен котел, окачен на куки над огнището. Джуджето ми обеща, че те нищо няма да загубят, нито да развалят. Ала аз отказах и то изчезна, като мърмореше под нос неясни закани. На третата нощ, точно на Коледа, в стаята, където спях, се яви отново същото джудже, а след

него безброй други джуджета; измъкнаха ме от леглото и ме пренесоха по нощница в непозната страна.

— Ето — ми казаха те, като си отиваха, — такова е наказанието на богатите, дето нищо не дават от своите съкровища на работливия и кротък народ на джуджетата, които обработват златото и отприщват земните извори.

Ето какво разказа беззъбата старица, а херцогинята, след като я подкрепи с думи и пари, пое обратно с двете деца по пътя към замъка.

[1] Царете-влъхви — мъдреци, дошли от Изтока, да се поклонят пред яслите на новородения Исус Христос — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

В КОЯТО СЕ ГОВОРИ ЗА ОНОВА, КОЕТО СЕ ВИЖДА ОТ НАЙ-ВИСОКАТА КУЛА НА ЗАМЪКА НА
КЛАРИДИТЕ

Малко след тази история Пчелица и Жорж се качиха един ден, без никой да ги види, по стълбата на най-високата кула, която се издигаше в средата на замъка на Кларидите. Като стигнаха на площадката на покрива, те нададоха силни викове и запляскаха с ръце.

Пред погледа им се простираха хълмове, нарязани на ситни кафяви или зелени квадрати от обработени ниви. Далечно на хоризонта синееха планини и гори.

— Сестричке — извика Жорж, — сестричке, гледай, ето цялата земя!

— Колко е голяма — каза Пчелица.

— Моите учители — продължи Жорж — са ме учили, че земята е много голяма, и то толкова, че както казва нашата бавачка Гертруда, трябва да я видиш, за да повярваш.

Те обиколиха площадката.

— Виж какво чудно нещо, братче — извика Пчелица. — Замъкът се намира в средата на земята, а ние се намираме на високата кула, която е в средата на замъка, значи ние се намираме в средата на света. Ха, ха, ха!

Наистина хоризонтът се затваряше в кръг около децата, а високата кула се намираше точно в центъра.

— Ние сме в центъра на света, ха, ха, ха — повтори Жорж.

После и двамата започнаха да мечтаят.

— Колко страшно, че светът е толкова голям! — рече Пчелица. — Човек може да се загуби в него и да бъде разделен от своите приятели.

Жорж повдигна рамене:

— Какво щастие, че светът е толкова голям! Човек може да търси всякакви приключения. Пчелице, искам, като порасна, да покоря онези планини, които са на края на земята. Оттам изгрява луната; ще я грабна, както минавам, и ще ти я пода ря, мила Пчелице.

— О, чудесно! — отвърна Пчелица. — Ти ще ми я подариш, а аз ще си я закича в косите.

После те се заеха да търсят като на карта местата, които познаваха.

— Аз добре се ориентирам — рече Пчелица (която съвсем не се ориентираше добре) — но не мога да разбера какво представляват всички тези малки квадратни камъчета, пръснати по хълма.

— Къщи! — каза Жорж. — Това са просто къщи. Не можеш ли да познаеш, сестрице, столицата на Кларидското херцогство? Та това е голям град! В него има три улици, от които едната е пригодена за пътуване с карета. Прекосихме я миналата седмица, за да отидем в Манастира на отшелниците. Помниш ли?

— А онзи поток, който лъкатуши там?

— Това е реката. Гледай, ей там е старият каменен мост.

— Мостът, под който ловихме раци ли?

— Точно той, същият; там в една ниша стои статуя на „Жената без глава“. Но оттук тя не се вижда, защото е много малка.

— Да, спомням си. А защо няма глава?

— Ами защото сигурно си я е загубила.

Без да каже дали това обяснение ѝ е достатъчно, Пчелица разглеждаше внимателно хоризонта.

— Братче, братче, виждаш ли, там нещо блести откъм сините планини? Това е езерото!

— Езерото!

Тогава те си спомниха какво херцогинята им беше разказала за тези опасни и красиви води, където се намирал замъкът на русалките.

— Да отидем там! — извика Пчелица.

Това решение смути Жорж, който зяпна от учудване и се развика:

— Херцогинята ни забрани да излизаме сами, а и как ще отидем на това езеро, което се намира на края на света?

— Как ще отидем, аз, разбира се, не зная. Но ти трябва да знаеш как, ти си мъж и имаш учител по граматика.

Жорж, силно засегнат, отговори, че може да си мъж и дори истински мъж, без да знаеш всички пътища по света. Пчелица го изгледа презрително, което го накара да се изчерви до уши, и му отвърна рязко:

— А аз не съм обещавала никому да покорявам сините планини и да откача луната от небето. Аз не зная пътя до езерото, но все някак ще го открия!

— Ха, ха, ха! — прихна Жорж, като се опитваше да се разсмее.

— Вие се смеете глупаво като гъсок, господине.

— Пчелице, гъсоците нито се смеят, нито плачат.

— Ако можеха да се смеят, те щяха да се смеят точно като Вас, господине. Ще отида сама на езерото. А докато търся красивите езерни води, в които живеят русалките, Вие ще останете сам в замъка като малко момиче. Ще Ви оставя моето ръкоделие и куклата. Ще се погрижите за тях, нали Жорж, много ще внимавате.

Жорж беше честолюбив. Той се почувствува засегнат от това, че Пчелица му се присмива. С наведена глава, намръщен, той извика със задавен глас:

— Добре тогава, ще идем на езерото!

ГЛАВА СЕДМА

В КОЯТО СЕ ГОВОРИ КАК ПЧЕЛИЦА И ЖОРЖ ОТИДОХА НА ЕЗЕРОТО

На следващия ден, след обяда, докато херцогинята се беше оттеглила в стаята си, Жорж хвана Пчелица за ръка.

— Да тръгваме! — й рече той.

— Къде?

— Шт!

Те се спуснаха по стълбата и прекосиха дворовете. След като минаха през тайния вход на укреплението, Пчелица попита за втори път къде отиват.

— На езерото! — отвърна решително Жорж.

Госпожица Пчелица остана със зяпнала уста. Да тръгне толкова далече, без разрешение, по атлазени пантофки! Защото тя наистина

беше по атлазени пантофки. Нима, е разумно?

— Да тръгваме, и не е необходимо да бъдем разумни.

Такъв беше величественият отговор, който даде Жорж на Пчелица. Тя го беше засрамила, а сега се правеше на учудена... Този път той я изпращаше пренебрежително при нейната кукла. Момичетата приказват за приключения, а след това се измъкват. Уф! Отвратителни характери! Нека си остане! Той сам ще отиде.

Тя го хвана за ръката; той я отблъсна. Тогава тя увисна на врата на брат си.

— Братче — говореше тя, като хълцаше. — Ще дойда с тебе.

Жорж не устоя пред едно такова хубаво разкаяние.

— Ела — каза той, — но няма да минаваме през града, защото могат да ни видят. По-добре е да вървим покрай крепостната стена и да стигнем до големия път по друг, страничен.

И те тръгнаха, като се държаха за ръка. Жорж обясняваше плана, който беше намислил.

— Ще вървим — каза той — по същия път, по който минахме, за да отидем в Манастира на отшелниците. Тогава сигурно ще видим езерото, както го видяхме предишния път, и ще отидем до него направо през полето, както лети пчеличката.

„Както лети пчеличката“ е един красив народен израз, за да се каже по-пряк път; но те почнаха да се смеят заради името на момиченцето, което странно се вплиташе в този израз.

Пчелица набра цветя по края на рова — имаше лилави цветчета на слез, лайкучки, камбанки и кукувича прежде, от тях направи букет; в малките ѝ ръце се виждаше как цветята бързо вехнат и беше жално да ги гледаш, когато Пчелица мина по стария каменен мост. И тъй като се чудеше какво да прави със своя букет, помисли най-напред да го хвърли във водата, за да го освежи, но след това реши, че е по-добре да го подари на „Жената без глава“.

Тя помоли Жорж да я вдигне на ръце, за да стане по-висока, и сама положи големия букет полски цветя в скръстените ръце на старата каменна статуя.

След като бяха вече доста далеко, тя обърна глава и видя един гълъб, кацнал на рамото на статуята.

Известно време двамата вървяха мълчаливо, след което Пчелица каза:

— Жадна съм.

— Аз също — рече Жорж, — но реката е далече зад нас, а не виждам нито поточе, нито извор.

— Слънцето е толкова горещо, че сигурно всичко е изпило. Какво ще правим сега?

Така си говореха и се вайкаха, когато видяха да идва насреща им селянка и да носи плодове в една кошница.

— Череши! — извика Жорж. — Колко жалко, че нямам пари, за да купя!

— А аз имам! — каза Пчелица.

Тя извади от джобчето си кесия, пълна с пет златни монети, и се обърна към селянката:

— Леличко, можете ли да ми дадете толкова череши, колкото се съберат в полата ми?

След това повдигна нагоре с две ръце края на полата си. Селянката хвърли в нея две-три шепи череши. Пчелица прихвана с една ръка запретнатата си пола, а с другата протегна златната монета на жената и попита:

— Това стига ли?

Селянката грабна златната монета, с която щедро биха могли да се заплатят черешите от цялата кошница заедно с дървото, което ги беше родило, и с градината, където растеше дървото. После хитрушата отговори:

— Няма да искам повече, на вашите услуги, мила ми принцесо.

— Тогава — помоли Пчелица — сложете още череши в шапката на брат ми и вие ще получите още една златна монета.

Речено — сторено. Селянката продължи пътя си, като си мислеше в какъв вълнен чорап, на дъното на който сламеник да скрие своите две златни монети. А двете деца продължиха пътя си, като ядяха череши и плюеха костилките надясно и наляво. Жорж избра онези череши, които бяха свързани две по две за дръжките, за да ги сложи на ушите на сестра си като обици, и се смееше, като гледаше как двойките красиви череши, целите аленочервени, се люлеят покрай бузите на Пчелица.

Едно камъче спря веселия им ход. То беше влязло в пантофката на Пчелица и тя започна да куца. При всяко нейно подскочане русите ѝ букли танцуваха по бузите и така, куцукайки, тя седна върху насипа на

пътя. Там брат ѝ, коленичил пред нея, измъкна атлазената ѝ пантофка. После я изтърси и оттам изскочи едно дребно бяло камъче.

Тогава, като погледна краката си, Пчелица каза:

— Братче, когато пак тръгнем за езерото, ще си сложим ботуши.

Слънцето се спускаше вече по лъчезарния небосвод; лек прохладен ветреца погали бузите и врата на младите пътешественици, които, освежени и оживени, продължиха смело пътя си. За да вървят по-леко, те пееха, хванати за ръце, и се смееха, като гледаха как пред тях се поклащат две задружни сенки. Те запяха:

*Мариана в един ден засмян
сипа зърното в чувал голям
и яхна този ден
магарето Мартен.
За мелницата с покрива червен
тръгна тя със Мартен.*^[1]

Ала Пчелица се спря и извика:

— Загубих си пантофката, атлазената ми пантофка!

Беше се случило точно това, което казваше. Докато вървяха, копринените шнурове на малката пантофка се бяха разхлабили и тя лежеше недалеко съвсем прашна на пътя.

Тогава Пчелица се огледа и като видя, че кулите на Клари́дския замък чезнеха в далечната мъгла, усети как сърцето ѝ се свива и сълзите напират в очите ѝ.

— Вълците ще ни изядат — каза тя, — а нашата майка вече няма да ни види и ще умре от мъка.

Но Жорж ѝ obu пантофката и ѝ каза:

— Когато голямата камбана на замъка удари за вечеря, ние ще бъдем в Клари́дския замък. Хайде, напред!

*Мелничарят добричък на вид
се провикна със глас шеговит:
Мариано, добър ден,
завържи, ей тук, Мартен,*

докато мелиш житцето при мен
да си хрупка Мартен.^[2]

— Езерото! Пчелице, гледай: езерото, езерото, езерото!

— Вярно, Жорж, езерото!

Жорж извика „ура!“ и хвърли шапката си във въздуха. Пчелица беше добре възпитана, за да подхвърли като него шапчицата си; събу си пантофката, която едвам се задържаше на крака ѝ, и я хвърли над главата си, за да покаже радостта си. Езерото се виждаше там, в дъното на долината, която се спускаше кръгообразно към сребърните вълни и ги събираше като в някаква огромна чаша от листак и цветя. То беше гладко и чисто и можеше да се види как някаква тръпка преминава по зеленината, смътно очертала бреговете му. Но двете деца не откриха в сечището пътека, която да води до тези красиви води.

Докато търсеха път, по прасците ги ощипаха гъските на едно момиченце, наметнато с овча кожа, което вървеше след тях с пръчка в ръка. Жорж я попита как се казва.

— Жилберта — отговори тя.

— Добре, Жилберта, а как се отива на езерото?

— Там не се отива.

— Защо?

— Защото така...

— Ами ако човек реши да отиде?

— Ако човек искаше да отиде, щеше да има път и щеше да върви по него.

Нямаше какво повече да се каже на момичето, което пасеше гъските.

— Да тръгваме — предложи Жорж, — сигурно по-нататък ще намерим пътека през гората.

— Там ще наберем лешници — каза Пчелица — и ще ги изядем, защото съм гладна. Ще трябва, като се върнем пак при езерото, да донесем цяла кошница, пълна с хубави неща за ядене.

— Ще направим така както казваш, сестричке — съгласи се Жорж. — Сега разбирам защо оръженосецът Вярно сърце, като тръгна за Рим, взе със себе си цял свински бут, за да не гладува, и една дамаджана, за да не жадува. Но да побързаме, защото, струва ми се, денят преваля, макар че не зная колко е часът.

— Овчарките познават часа, като погледнат слънцето — каза Пчелица, — но аз не съм овчарка. Само ми се струва, че слънцето, което беше над главите ни, когато тръгнахме, сега се намира ей там, далеко зад града и Кларидския замък. Трябва да разберем дали така става всеки ден и какво означава това.

Докато наблюдаваха слънцето, облак прах се вдигна по пътя и те съгледаха конници, които препускаха с всички сили, а оръжията им блестяха. Децата много се уплашиха и хукнаха да се скрият в гъсталака. „Трябва да са крадци, може и да са човекоядци“ — мислеха си те. В действителност това бяха гвардейците, които херцогиня Кларидска беше изпратила, за да търсят двамата малки любители на приключения.

А тези любители на приключения намериха в гъсталака една тясна пътека, която не беше пътека на влюбени, защото по нея не можеха да вървят редом двама души, държейки се за ръка като годеници. Там не личеше и следа от човешки крак. Можеше да се видят само дупчиците, оставени от безброй малки раздвоени копита.

— Това са стъпки на дяволчета — прошепна Пчелица.

— Или на сърни — предположи Жорж.

Но не се разбра каква е работата. Сигурно беше само едно — че пътеката поляка се спускаше надолу до брега на езерото, което се откри пред децата в своята замряла мълчалива прелест. Върбите заобляха покрай брега своите нежни корони. Тръстики размахваха над водата гъвкавите си мечове и нежните пера на своите папури, подобно китките пера по шлемовете; те образуваха тръпнещи острови, покрай които лилиите разтваряха големите си като сърца листа и белоснежните си сочни цветове. По тези цъфнали острови водни кончета, стегнати като госпожици в елечета, обшити с изумруд или сапфир, с бляскащи криле, чертаеха със свистене във въздуха дъги, които отведнъж прекъсваха.

Децата потапаха с наслада горящите си от умора крака в мокрия пясък, към който водата огъваше кичеста хвойна и папури с дълги копия. Водни рози с тънички стебла им изпращаха благоухания, а около тях по брега на спящите води папратта размахваше своите дантелени ветрила, които къклиците обсипваха с виолетовите си цветчета.

[1] Превод от Димитър Ценов — Б.р. ↑

[2] Превод от Димитър Ценов — Б.р. ↑

ГЛАВА ОСМА

В КОЯТО СЕ РАЗБИРА КОЛКО Е СТРУВАЛО НА ЖОРЖ ДЪО БЛАНШЕЛАНД ДА СЕ ДОБЛИЖИ ДО
ЕЗЕРОТО, В КОЕТО ЖИВЕЯТ РУСАЛКИТЕ

Пчелица тръгна по пясъка между две островчета върби и точно пред нея малкият Дух, който живее по тези места, скочи във водата и остави на повърхността кръгове, те постепенно се разширяваха и най-сетне изчезнаха. Този дух беше една малка зелена жаба с бяло коремче. Всичко наоколо мълчеше. Свеж полъх премина над светлото езеро, всяка вълничка се разтягаше в нежна усмивка.

— Хубаво е това езеро — каза Пчелица, — но краката ми в скъсаните ми пантофки са целите в кръв и съм много гладна. Как бих искала да съм в къщи, в замъка.

— Сестрице — каза Жорж, — седни на тревата. За да ти отпочинат краката, ще ти ги обвия с листа; после ще ти потърся нещо за вечеря. Видях горе, близо до пътя, къпинак, почернял от плод. Ще ти донеса в шапката си най-хубавите и най-сладките къпини. Дай ми твоята кърпичка: в нея ще сложа ягоди, защото ей там до пътеката, под сянката на дърветата, има ягоди. А джобовете си ще напълня с лешници.

На брега на езерото, под една върба, той направи легло от мъх за Пчелица и тръгна.

Пчелица, легнала на своето легло от мъх, скръстила ръце на гърди, видя как звездите се запалват и затрептяват в бледото небе, после очите ѝ се притвориха; стори ѝ се обаче, че вижда да лети във въздуха едно малко джудже, яхнало гарван. Това съвсем не беше видение. Като дръпна поводите, които черната птица хапеше, джуджето спря над момиченцето и вторачи в него кръглите си очи; след това пришпори птицата и литна нависоко. Пчелица видя смътно всичко това и заспа.

Тя спеше, когато Жорж се върна с набраните плодове и ги сложи до нея. Той слезе на брега на езерото, докато чакаше да се събуди. Езерото спеше под нежната си корона от шума. Лека пара едва се

издигаше над водата. Внезапно луната се показва между клоните, тутакси вълните се осеяха с искри.

Жорж добре видя, че блещуканията, които осветяваха езерните води, не бяха само начупеното отражение на луната, защото забеляза сини пламъци. Те прииждаха, като се въртяха вълнообразно и с люлеене, сякаш танцуваха в кръг. Скоро разбра, че тези пламъци трептяха по бели чела, по чела на жени. След малко от вълните се надигнаха красиви глави, с корони от водорасли и морски гребенчета, рамене, по които се спускаха зелени коси, и гърди, по които блестяха перли и се плъзгаха воали. Момчето позна русалките и поиска да избяга. Ала бледи и студени ръце го бяха обгърнали здраво и го носеха, въпреки съпротивата и виковете му, през водите, в подземията от кристал и тъмночервен порфир.

ГЛАВА ДЕВЕТА

В КОЯТО СЕ РАЗБИРА КАК ПЧЕЛИЦА БЕ ЗАВЕДЕНА ПРИ ДЖУДЖЕТАТА

Луната се беше издигнала над езерото и водите отразяваха само раздробения кръг на небесното тяло. Пчелица още спеше. Джуджето, което я бе наблюдавало, се върна при нея, яхнало гарвана. Този път цяла тълпа малки човечета вървеше след него. Бели бради се спускаха чак до коленете им. Те приличаха на старци с ръст на деца. А по кожените им престилки и по чуковете, окачени на коланите им, можеше да се познае, че това са работници, които обработват металите. Походката им бе странна; те вървяха, подскачайки високо, правеха невероятни къмба, катереха се с изумителна лекота, като приличаха повече на духове, отколкото на хора. Но и по време на най-лудите си премятания те продължаваха да бъдат неизменно важни, така че беше невъзможно да се познае истинският им характер.

Те заобиколиха в кръг спящата.

— Гледайте — извика от височината на своето пернато ездитно животно най-малкото от джуджетата, — гледайте, излъгах ли, като ви съобщих, че най-красивата принцеса на земята спи на брега на езерото, и няма ли да ми благодарите, задето ви я показах?

— Благодарим ти Боб — отвърна едно от джуджетата, което приличаше на някакъв стар поет, — наистина няма нищо по-красиво на света от тази толкова красива млада госпожица. Цветът на лицето ѝ е по-розов от зората, изгряла над планината, и дори златото, което ние ковем, не блести както златото на тези коси.

— Наистина Пик, нищо по-вярно от това, което казваш! — потвърдиха джуджетата. — Но какво да направим за тази красива госпожица?

Пик, точно като някакъв много възрастен поет, не отвърна нищо на въпроса на джуджетата, защото знаеше толкова, колкото и те какво може да се направи за хубавата госпожица.

Едно джудже, на име Рюг, им каза:

— Да направим една голяма клетка и да я затворим в нея.

Друго джудже, на име Диг, се противопостави на предложението на Рюг. Според Диг в клетка се затварят само дивите животни, а по нищо още не можеше да се разбере, че тази красива госпожица принадлежи към тях.

Ала Рюг държеше на своята мисъл, тъй като нямаше друга, с която да я замени. И той ловко защити мисълта си:

— Ако това човешко същество — продължи той — изобщо не е диво, то непременно ще стане такова под въздействието на клетката, и в

резултат на това тя ще се окаже полезна и дори необходима.

Това разсъждение не се понрави на джуджетата и едно от тях, на име Тад, го осъди с негодувание. Тад беше едно много добродетелно джудже. То предложи да отведат хубавото момиченце при неговите родители, които, според него, навярно са могъщи владетели.

Мнението на доблестния Тад бе отхвърлено, тъй като противоречеше на обичаите на джуджетата.

— Трябва да бъдем справедливи — каза Тад, — а не да спазваме обичаите.

Но вече не го слушаха, а събранието бурно се развълнува, когато друго джудже, на име По, чийто ум не беше сложен, но справедлив, изказа мнението си със следните думи:

— Най-напред тази госпожица трябва да бъде събудена, тъй като сама не се събужда; ако така прекара нощта, утре клепачите ѝ ще са подути и от това хубостта ѝ ще понамалее, защото никак не е здравословно да се спи в гора, на брега на езеро.

Това мнение получи всеобщо одобрение, тъй като не противоречеше на никое друго.

Пик, този който приличаше на стар поет, съсипан от скърби, се приближи до момиченцето и го загледа сериозно, като си мислеше, че само един от неговите погледи ще бъде достатъчен, за да изтръгне спящата от дълбините на най-непробудния сън. Ала Пик се заблуждаваше спрямо силата на своите очи и Пчелица продължи да спи със скръстени ръце.

Като видя това, добродетелният Тад леко я задърпа за ръкава. Тогава тя поотвори очи и се надигна на лакът. Като се видя на легло от мъх, заобиколена от джуджета, помисли, че всичко това е сън, разтърка очи, за да прогледне, и вместо недействителното видение в очите ѝ да влезе чистата утринна светлина, която проникваше в синята ѝ стая, дето Пчелица смяташе, че се намира. Защото разумът ѝ, замаян от съня, не ѝ позволяваше да си припомни приключението на езерото. Ала напразно си търкаше очите, джуджетата не се махаха; трябваше все пак да повярва, че те са истински. Тогава, като хвърляше неспокойни погледи наоколо, видя гората, спомените нахлуха в съзнанието ѝ, тя извика тревожно:

— Жорж! Къде е брат ми Жорж!

Джуджетата се засуетиха около нея, а тя се страхуваше да ги гледа и криеше лицето си в ръце.

— Жорж! Жорж! Къде е брат ми Жорж — викаше тя, като хълцаше.

Джуджетата не ѝ казаха къде е, тъй като не знаеха, а Пчелица проливаше горещи сълзи и викаше ту майка си, ту брат си.

На По му се прииска да заплаче като нея, но изпълнен с желание да я утеши, той ѝ отправи няколко неясни думи.

— Недейте да се тревожите така — ѝ каза той, — ще бъде жалко една толкова красива госпожица да плаче и да си разваля очите. Разкажете ни по-скоро вашата история, тя сигурно е много интересна. Ще ни бъде страшно приятно.

Пчелица изобщо не ги слушаше. Изправи се и поиска да избяга. Но подутите ѝ боси крака ѝ причиниха толкова силна болка, че тя падна на колене, като ридаше още по-силно. Тад я задържа в обятията си, а По ѝ целуна нежно ръката. Затова може би тя се осмели да ги погледне и видя, че те я гледат жалостиво. Пик ѝ се стори с поетична и простодушна душа и като разбра, че всички малки човечета бяха благосклонни към нея, каза:

— Малки човечета, жалко че сте толкова грозни, но аз ще ви обикна въпреки това, ако ми дадете да ям, защото съм гладна.

— Боб — завикаха в един глас всички джуджета, — върви да потърсиш нещо за вечеря!

И Боб потегли върху своя гарван. Все пак джуджетата почувстваха колко несправедливо това момиченце ги намиреше за грозни. Рюг се беше ядосал много. Пик си казваше: „Та тя е още дете и не вижда огъня на дарованието, който свети в моите очи и им придава ту сила, която поражда, ту милосърдие, което очарова“. А Тад каза с усмивка:

— Госпожице, Вие сигурно няма да ни намирате толкова грозни, като ни обикнете малко повече.

При тези думи Боб се появи отново върху своя гарван. В златно блюдо той носеше една печена яребица, с хляб от най-чисто пшеничено брашно и една бутилка вино „Бордо“. Той сложи тази вечеря пред краката на Пчелица, като направи, премятайки се, безброй кълба.

Пчелица хапна и рече:

— Малки човечета, вашата вечеря беше чудесна. Аз се казвам Пчелица, а сега да потърсим моя брат и да тръгваме заедно към замъка на Кларидите, където мама ни чака в страшна тревога.

Тогава Диг, който беше истинско джудже по дух, напомни на Пчелица, че тя не може да ходи, че нейният брат е достатъчно голям, за да намери сам пътя, че в този край, където всички диви животни бяха унищожени, не можеше да му се случи нещастие — накрая добави:

— Ще направим носилка, ще я покрием с листа и мъх, Вие ще легнете върху нея, а ние ще Ви занесем така легнала в планината и ще Ви представим на краля на джуджетата, както го изискват обичаите на нашия народ.

Всички джуджета одобриха тези думи. Пчелица погледна наболелите си крака и замълча. Беше много радостна, като научи, че няма диви животни в този край. За останалото тя се осланяше на приятелството на джуджетата.

Те вече правеха носилката. Онези, които имаха големи брадви, със силни удари отсякоха две млади ели.

Това отново върна Рюг към старата мисъл и той запита:

— Ами ако вместо носилка направим клетка?

Предложението възбуди всеобщо неодобрение. Тад извика, като го гледаше презрително:

— Рюг, ти приличаш повече на човек, отколкото на джудже. Но поне чест прави на нашата раса, че най-лошото от джуджетата е и най-глупавото.

А работата напредваше. Джуджетата скачаха високо, за да достигнат клоните, режейки ги във въздуха, и сръчно правеха от тях плетено кресло. След като го покриха с мъх и листак, те настаниха в него Пчелица; после го хванаха едновременно за двете греди, хоп!, опряха го на рамо, хоп! и бързо поеха към планината, хей!

ГЛАВА ДЕСЕТА

В КОЯТО НАЙ-ТОЧНО СЕ ОПИСВА ПРИЕМЪТ, КОЙТО КРАЛ ЛОК ОКАЗА НА ПЧЕЛИЦА КЛАРИДСКА

Джуджетата изкачваха гористия хълм по една лъкатушна пътека. В сивата зеленина на дъбове-джуджета, тук-там се издигаха гранитни блокове, голи и ръждиви на цвят, а жълто-червената планина със синкавите си тесни проходи затваряше строгия пейзаж.

Шествието, начело на което вървеше Боб, яхнал крилатия си кон, навлезе в тясна клисура, гъсто обрасла с къпини. Със златните си коси, разпилени по раменете, Пчелица приличаше на самата зора, изгряла над планината, ако е истина, че понякога зората може да се плаши, да вика майка си и да иска да бяга, защото момиченцето стигна до тези три положения, още щом забеляза въоръжените до зъби джуджета, залегнали в засада по всички грапавини на скалата.

С опънати лъкове или с готови за бой копия, те стояха неподвижно. Техните мундири от кожа на животни и дългите ножове, които висяха на коланите им, ги правеха страшни. Дивеч — зайци и птици, бяха натрупани от двете им страни. Но ако се погледнеха само лицата на тези ловци, те нямаха свиреп вид; напротив — изглеждаха кротки и сериозни, както джуджетата от гората, на които те много приличаха.

Всред тях изправено стоеше едно джудже с величествен вид. На ухото му беше забодено петльово перо, а на челото му имаше корона, украсена с цветя от огромни скъпоценни камъни. Мантията му, отметната на рамото, откриваше силна ръка, отрупана със златни гривни. Рог от слонова кост, гравирен със сребро, висеше на пояса му. С лявата ръка то се опираше на своето копие, стойката му излъчваше сила, а с дясната ръка засланияше очите си, които гледаха по посока на Пчелица, към светлината.

— Кралю Лок — обърнаха се към него джуджетата от гората, — водим ти хубавото момиченце, което намерихме. То се нарича Пчелица.

— Добре сте направили — отвърна крал Лок — Тя ще живее сред нас, както повеляват обичаите на джуджетата.

После, като се приближи до Пчелица, той я поздрави:

— Добре дошла, Пчелице.

Крал Лок й говореше нежно, защото вече усещаше, че я обича. Повдигна се на пръсти, за да целуне отпуснатата й ръка, и я увери, че не само няма да й стори нищо лошо, но че ще изпълнява всичките й желания, дори ако си поиска огърлици, огледала, вълнени платове от Кашмир или коприни от Китай.

— Бих искала обувки — каза Пчелица.

Тогава крал Лок удари с копието си по бронзов диск, окачен за вътрешната страна на канарата, и в същия миг всички видяха, че нещо започна да се приближава от дъното на пещерата, сякаш подскачаше топка. Това нещо порасна и показа главата си на джудже, чието лице напомняше онези черти, с които художниците изобразяват прочутия Белизер^[1], но по кожената престилка и по още една, вързана отгоре, се познаваше, че е обуцар.

И наистина това беше главният майстор на обуцарите.

— Трюк — обърна се към него кралят, — избери най-меката кожа от нашите магазини, вземи златно и сребърно платно, поискай от пазача

на моето съкровище хиляда от най-блестящите перли и направи с тази кожа, тези платове и тези перли един чифт пантофки за малката Пчелица.

След тези думи Трюк се хвърли в краката на Пчелица и ги измери най-точно. А тя каза:

— Малки кралю Лок, нужни ми са веднага хубавите пантофки, които ти ми обеща, и щом ги получа, ще се върна в Кларидския край, при майка ми.

— Вие ще получите пантофките си, Пчелице — отвърна крал Лок, — ще ги получите, за да се разхождате в планината, а не за да се върнете при кларидите, защото Вие няма да излезете от моето кралство. Тук ще научите интересни тайни, които никой на земята не е разгадал. Джуджетата превъзхождат хората и за вас е щастие, че сте приета всред тях.

— За мен е нещастие — отговори Пчелица. — Малки кралю Лок, дай ми дървени обувки като на селяните и ме пусни да се върна при кларидите.

Но крал Лок поклати отрицателно глава, за да покаже, че това е невъзможно. Тогава Пчелица събра длани и заговори с нежен глас:

— Малки кралю Лок, остави ме да си отида и ще те обичам много.

— Вие ще ме забравите, Пчелице, когато се намерите на светлата земя.

— Малки кралю Лок, аз няма да ви забравя и ще ви обичам колкото обичам Пръхчо.

— А кой е този Пръхчо?

— Това е моят млечнокафяв кулест кон, с черна грива и черни копита; той има розови юзди и яде от ръката ми. Когато беше малък, оръженосецът Вярно сърце сутрин ми го довеждаше в стаята и аз го целувах. Но сега Вярно сърце е в Рим, а Пръхчо е много голям, за да се качва по стълбите.

Крал Лок се усмихна:

— Пчелице, а не искате ли да ме обикнете повече от Пръхчо?

— Искам.

— Отлично.

— Искам, но не мога; мразя ви малки кралю Лок, защото не ме пускате да видя отново майка си и Жорж.

— А кой е Жорж?

— Ами Жорж. И аз го обичам.

Обичта на крал Лок към Пчелица беше пораснала много само за няколко мига и тъй като вече хранеше надеждата, когато тя стане голяма да се ожени за нея и по този начин да помири хората с джуджетата, той изведнъж се уплаши, че Жорж може по-късно да стане негов съперник и да обърка намеренията му. Затова свъси вежди и се отдалечи с наведена глава, като угрижен човек.

Пчелица видя, че е разсърдила крал Лок, дръпна го леко за полите на мантията и му каза с тъжен и ласкав глас:

— Малки кралю Лок, защо и двамата да бъдем нещастни?

— Пчелице, поради редица причини аз не мога да Ви върна на Вашата майка — отговори крал Лок, — но ще ѝ изпращам сън, който ще я осведомява за Вашата съдба, скъпа Пчелице, и ще я утешава.

— Малки кралю Лок — продължи Пчелица, като се усмихна през сълзи, — намерението ти е чудесно, но аз ще ти кажа какво трябва да се направи. Всяка нощ на майка ми да се изпраща сън, в който тя да ме вижда, а на мене сън, в който аз да я виждам.

Крал Лок обеща да изпълни желанието ѝ. Речено — сторено. Всяка нощ Пчелица виждаше майка си, а херцогинята — своята дъщеря. И това задоволяваше отчасти обичта им една към друга.

[1] Византийски генерал, който по времето на Юстиниан (V-VI век от н.е.) победил персите, вандалите и остготите, но бил много пъти в немилост. — Б.пр ↑

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

В КОЯТО СЕ ОПИСВАТ МНОГО ПОДРОБНО ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИТЕ НА КРАЛСТВОТО НА
ДЖУДЖЕТАТА, КАКТО И КУКЛИТЕ, КОИТО БЯХА ПОДАРЕНИ НА ПЧЕЛИЦА

Кралството на джуджетата беше дълбоко в земята и се простираше под обширна част от земната кора. Независимо че небето прозираше едва тук-там през някоя и друга пукнатина на скалата, площадите, булевардите, дворците и залите в този подземен край съвсем не бяха потънали в непрогледен мрак. Само няколко зали и малко пещери бяха тъмни. Всичко останало беше осветено, но не с лампи или с факли, а със звездни тела и метеори, които пръскаха странна и неестествена светлина, а тази светлина огряваше необикновени чудеса. Огромни сгради бяха изсечени в скалата, и на места се виждаха дворци, изрязани в гранита, толкова високи, че техните каменни фризове се губеха някъде нагоре, под сводовете на

огромната пещера, в мъглата, пронизвана от оранжевото блещукане на малки звездни тела, които светеха по-слабо от луната.

В тези кралски земи се издигаха крепости със страшно дебели стени, амфитеатри, чиито каменни скамейки образуваха такъв полукръг, че погледът не успяваше да го обгърне изцяло, и широки кладенци със стени, изваяни в скулптури, където можеше да се слиза безкрайно, без някога да се стигне до дъното. Цялото това строителство, което наглед не беше пригодено за ръста на жителите, подходдаше напълно на техния любознателен и чудноват дух.

Всрещ джуджетата с качулки и папратови листа на главата цареше оживление, те много ловко обикаляха сградите. Често можеха да се видят и такива, които скачаха от височината на два или три етажа върху постлания с лава път и отскачаха от него като топки. Докато в същото време лицата им запазваха изражението си на тържествена сериозност, каквато скулптурата придава на лицата на великите хора от древността.

Никой не лентяйствуваше и всички бързаха по своята работа. Цели квартали ечаха от шума на чуковете; цепещите въздуха гласове на машините се блъскаха в сводовете на пещерите и беше любопитно да се види как тълпата от миньори, ковачи, златари, бижутери и полировчици на диаманти боравеше с ловкостта на маймунки с кирката, чука, щипците, пилата. Но имаше и един по-спокоен участък.

Върху неодяланата скала неясно се очертаваха груби и силни лица, безформени стълбове, които сигурно датираха от дълбока древност. Точно там един дворец с ниски врати простираше своите къси очертания — това беше дворецът на крал Лок. Съвсем близо до него се намираше къщата на Пчелица, не къща, а по-скоро къщичка, която се състоеше само от една стая с тапети от бял муселин. Борови мебели ухаеха приятно в тази стая. През една пукнатина в скалата небесната светлина проникваше вътре, а през хубавите нощи оттам можеха да се видят звездите.

Пчелица нямаше специална прислуга, но целият народ на джуджетата се надпреварваше да се грижи за нея и да предугажда всичките ѝ желания, с изключение на едно — да излезе отново на земята.

Най-учените джуджета, които владееха големи тайни, се радваха да ѝ ги предадат, но не по книга, тъй като джуджетата не пишат, а като ѝ показваха всякакви растения от върховете и равнините, различните

видове животни и разнообразните камъни, които добиваха от недрата на земята. И така с примери и с показване те ѝ преподаваха с непринудена веселост забележителностите на природата и тайните на изкуствата.

Те ѝ правеха играчки, каквито децата и на най-богатите хора на земята никога не са имали, защото джуджетата бяха изобретателни и измисляха прекрасни машини. Така те измайсториха за нея кукли, които умееха грациозно да се движат и да се изразяват по правилата на поезията. Щом ги съберяха в един малък театър, сцената на който представляваше морски бряг, със синьо небе, с дворци и храмове, те играеха най-разнообразни пиеси. При все че куклите не бяха по-високи от лакът, някои от тях точно наподобяваха достопочтени старци, други — мъже в зряла възраст или красиви момичета, облечени в бели туники. Всред тях имаше и майки, които притискаха до гърдите си невинни дечица. Тези изразителни кукли говореха и се движеха по сцената, тласкани от омраза, обич или амбиции. Те умело преминаваха от радост към скръб и така добре имитираха истинските хора, че предизвикваха усмивка или трогваха до сълзи. Пчелица ръкопляскаше на това представление. Куклите, които се стремяха да потискат другите, я ужасяваха. Обратно — тя изпитваше безкрайна жалост към куклата, някога принцеса, а сега вдовица и пленница с кипарисов венец на главата, която нямаше друга възможност да спаси живота на детето си, освен уви! — да се ожени за варварина, заради когото бе останала вдовица.

Пчелица не се насищаше на тази игра, която куклите сменяха до безкрайност. Джуджетата ѝ даваха концерти и я учеха да свири на лютня, на голяма виола, на теорб, на лира и на различни други инструменти. Така тя ставаше добра музикантка, а пиесите, играни в театъра от куклите, ѝ предаваха опита на хората и на живота. Крал Лок присъствуваше на представленията и на концертите; но всъщност гледаше и слушаше само Пчелица, която малко по малко обикваше с цялата си душа.

А дните и месеците се нижеха, годините сключваха своя кръг и Пчелица живееше всред джуджетата, като непрекъснато се развличаше и винаги беше изпълнена с тъга по земята. Тя ставаше хубава девойка. Странната ѝ съдба придаваше нещо странно на лицето ѝ, от което то ставаше още по-мило.

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА

В КОЯТО СЪКРОВИЩЕТО НА КРАЛ ЛОК Е ОПИСАНО ПО ВЪЗМОЖНОСТ НАЙ-ТОЧНО

Шест години, ден след ден бяха изминали, откакто Пчелица беше отишла при джуджетата. Крал Лок я извика в своя дворец и пред нея заповяда на своя ковчезник да отмести един огромен камък, който изглеждаше като част от стената, но всъщност само беше прилепен към нея. И тримата минаха през отвора, открит от големия камък, и се намериха в една цепнатина на скалата, където двама души не можеха да вървят заедно. Крал Лок тръгна пръв по този тъмен път, а Пчелица го следваше, като се държеше за полите на кралската мантия. Вървяха дълго. От време на време стените на скалата се доближаваха една до друга толкова, че младото момиче се плашеше да не се заклепти така, че да не може да помръдне ни напред, ни назад, и да умре там. Но мантията на крал Лок летеше непрестанно пред нея по тясната и черна

пътека. Най-сетне крал Лок се намери пред една бронзова врата, отвори я и изведнъж стана светло като ден.

— Малки кралю Лок — извика Пчелица, — досега не съм знаела, че светлината е толкова хубаво нещо.

Но крал Лок, като я хвана за ръка, я въведе в залата, от която идеше светлината, и ѝ каза:

— Гледай!

Пчелица, заслепена, най-напред не видя нищо, защото тази огромна зала, крепяща се на високи мраморни колони, цялата, от пода до най-високата точка на тавана, сияеше от злато.

В дъното, върху подиум, построен от искрящи скъпоценни камъни, всеки един обкован в злато и сребро, и стъпала, покрити с прекрасно извезан килим, се издигаше трон от слонова кост и злато, с балдахин от свръхпрозрачен емайл, а от двете му страни — две палмови дървета на по три хиляди години се извисяваха нагоре от два гигантски съда, гравирани някога от най-добрия гравьор на джуджетата. Крал Лок се качи на трона и накара младото момиче да застане право от дясната му страна.

— Пчелице — каза ѝ той, — ето моето съкровище. Изберете това, което Ви харесва.

Окачени по колоните, огромни златни щитове посрещаха лъчите на слънцето и ги отразяваха в искрящи снопове; шпаги и копия се кръстосваха с пламъци по острията. Масите, наредени покрай високите стени, бяха отрупани с халби, с високи кани, ибрици, потири, метални купи, дискоси, златни тасчета и тасове, рогове за вино от слонова кост, украсени с пръстени от сребро, огромни стъкленици от скален кристал, блюда от гравирано злато и сребро, ковчежета, сандъчета за свети вещи във формата на черква, кадилници, огледала, големи свещници и поставки за факли, великолепни както по изработка, така и по материал; мангалчета за благовония, изобразяващи чудовища. А на една от масите лежеше игра на шах от лунни камъчета.

— Изберете, Пчелице — повтори крал Лок.

Пчелица, като вдигна очи от тези богатства, видя синьото небе през отвора на тавана и сякаш разбрала, че единствено небесната светлина придава на всички тези неща целия им блясък, каза само:

— Малки кралю Лок, бих искала да се върна отново на земята.

Тогава крал Лок направи знак на своя ковчезник, който повдигна няколко дебели сукна и откри огромен сандък, целия обкован с набучени железни острия и назъбени железни обръчи. Щом отвори сандъка, от него заструиха лъчи в хиляди най-различни прелестни оттенъци; всеки един от тези лъчи бликаше от някой изкусно шлифован скъпоценен камък. Крал Лок потопи в тях ръцете си и тогава можа да се види как в светец безпорядък се търкалят виолетовият аметист и самородният кристал, изумрудът в три цвята: единият — тъмнозелен смарагд, другият — наречен меден изумруд, защото има цвета на меда, а третият — в синьо-зелен цвят, който наричат берил и носи хубави сънища; ориенталският топаз, рубинът, благороден като кръвта на смелите, сапфирът в тъмносиньо, наречен мъжки сапфир, и в светлосиньо — женски сапфир; камъкът кимофан и жълто-червеникавият хиацинт, котешкото око, тюркоазът, опалът, чиито отблясъци са по-нежни от изгрева, аквамаринът и тъмночервеният сирийски гранат. Всички тези камъни бяха от най-високо качество, с идеална бистрота и с най-сияен блясък. Огромни диаманти хвърляха сред тези многоцветни огньове ослепителни бели искри.

— Пчелице, изберете — повтори крал Лок.

Пчелица поклати глава и каза:

— Малки кралю Лок, вместо всички тези камъни предпочитам само един от слънчевите лъчи, които се пречупват в плочестия покрив на КлариДСкия замък.

Тогава Крал Лок заповяда да се отвори още един сандък, само с перли. Тези перли бяха кръгли и чисти; техните преливащи се цветове отразяваха всички тонове на небето и морето, а блясъкът им беше толкова нежен, сякаш говореше за любов.

— Вземете — каза крал Лок.

Пчелица отговори:

— Малки кралю Лок, тези перли ми напомнят погледа на Жорж дьо Бланшеланд; харесвам тези перли, но повече харесвам очите на Жорж.

Като чу тези думи, крал Лок обърна глава на другата страна. Въпреки това отвори трети сандък и показа на девойката кристал, в който една капка вода беше затворена от първите времена на света; и щом разклате кристала, се виждаше как тази капка се движи. Той й показва също късове жълт кехлибар, в който насекоми, по-блестящи от

скъпоценни камъни, бяха като замръзнали в тях от милиарди години. Виждаха се ясно нежните им крачета, тънките им пипалца и те биха литнали отново, ако някаква сила можеше да стопи като лед благоуханния им затвор.

— Тук се намират най-редките чудеса на природата; подарявам Ви ги, Пчелице.

Пчелица отвърна:

— Малки кралю Лок, запазете кехлибара и кристала, защото аз не бих могла да върна свободата нито на мушицата, нито на водната капка.

Крал Лок дълго я гледа внимателно и каза:

— Пчелице, най-прекрасните богатства ще бъдат на сигурно място във Вашите ръце. Вие ще ги владееете, но те няма да Ви овладеят. Скъперникът е жертва на своето злато; само тези, които не държат на богатството, могат без опасност да бъдат богати — душата им ще бъде винаги по-прекрасна и от най-прекрасното богатство.

След тези думи той направи знак на своя ковчезник, който поднесе върху възглавничка златен венец на младото момиче.

— Приемете това скъпоценно украшение в знак на уважението, което храним към Вас, Пчелице — рече крал Лок. — Отсега нататък ще ви наричат Принцеса на джуджетата.

И той сам сложи венеца на главата на Пчелица.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

В КОЯТО КРАЛ ЛОК ОТКРИВА ЧУВСТВОТА СИ

Джуджетата отпразнуваха весело коронясването на своята първа принцеса. Игри, изпълнени с детска невинност, идеха една след друга, без особен ред в огромния амфитеатър; а малките човечета, кокетно закичили на качулките си по едно листо папрат или две дъбови листа, весело скачаха из подземните улици. Увеселенията продължиха тридесет дни. В радостното опиянение Пик приличаше на човек — поет; добродетелният Тад се опияняваше от всеобщата радост; нежният Диг с радост проливаше сълзи; Рюг в радостта си предлагаше отново Пчелица да бъде поставена в клетка, за да не трябва джуджетата да се страхуват, че ще загубят една толкова очарователна принцеса; Боб, яхнал своя гарван, огласяше въздуха с толкова весели викове, че

черната птица, сама обзета от радост, издаваше весели, игриви грачения.

Само крал Лок беше тъжен. На трийсетия ден откакто предложи на принцесата и на целия народ на джуджетата това прекрасно пиршество, той се изправи на крака върху креслото си и след като добродушното му лице стигна до ухото на Пчелица, той ѝ каза:

— Мила принцесо Пчелице, сега ще Ви помоля за нещо, което Вие можете да приемете или да отхвърлите съвсем свободно. Пчелице Клариidsка, принцесо на джуджетата, искате ли да станете моя жена?

При тези думи крал Лок, сериозен и разнежен, беше хубав, с онази хубост, изпълнена с кротост на величествено рунтаво кученце. Пчелица му отговори, като го дръпна за брадата:

— Малки кралю Лок, искам да бъда твоя жена на шега; но аз никога няма да бъда твоя жена на сериозно. В момента, в който ме искаш за жена, ти ми приличаш на Вярно сърце на земята, когато, за да ме забавлява, ми разказваше най-чудновати неща.

При тези думи крал Лок извърна глава, но не достатъчно бързо и Пчелица успя да види сълзата, спряла на миглите на джуджето. Тогава Пчелица съжали, че го е наскърбила.

— Малки кралю Лок — му каза тя, — аз те обичам като малък крал Лок, какъвто си; и ако ти ме караш да се смея, както правеше Вярно сърце, в това няма нищо обидно, защото Вярно сърце пееше хубаво и сигурно щеше да бъде хубав, ако не бяха посивелите му коси и червеният му нос.

Крал Лок ѝ отговори:

— Пчелице Клариidsка, принцесо на джуджетата, аз Ви обичам с надеждата, че ще ме обикнете някой ден. Но няма вече да има същата надежда, че ще Ви обичам пак толкова. Моля ви само, като награда за моето приятелство, да бъдете винаги искрена с мен.

— Малки кралю Лок, обещавам да бъда.

— Тогава, Пчелице, кажете ми обичате ли някого толкова, че да искате да се ожените за него.

— Малки кралю Лок, никого не обичам така.

Тогава крал Лок се усмихна и като хвана златната си чаша, със звучен глас вдигна наздравица за принцесата на джуджетата. Неизмерима врява се издигна от дълбините на земята, тъй като масата

на пиршеството се простираше от единия край на империята на джуджетата до другия.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА КАК ПЧЕЛИЦА ВИДЯ ОТНОВО МАЙКА СИ И МОЖА ДА Я ПРЕГЪРНЕ

Пчелица, вече с корона на главата, стана още по-замислена и потъжна отколкото преди, когато нейните коси се спускаха свободно по раменете, и от онези дни, когато отиваше засмяна в ковачницата на джуджетата, за да подръпне брадите на своите добри приятели Пик, Тад и Диг, и лицата им, обагрени от отраженията на пламъците, се развеселяваха при нейното идване. Добрите джуджета, на чиито колене тя доскоро седеше и които я наричаха нашата Пчелица, сега се покланяха, когато минаваше и мълчаха почтително. Тя съжаляваше, че вече не е момиченце и страдаше от това, че стана принцеса на джуджетата.

Тя вече не се радваше да среща крал Лок, откакто го беше видяла да плаче заради нея. Но го обичаше, защото беше добър и нещастен.

Един ден (ако може да се каже, че има дни в кралството на джуджетата) тя хвана крал Лок за ръка и го заведе точно под онази пукнатина в скалата, през която минаваше един слънчев лъч, където танцуваха златни прашинки.

— Малки кралю Лок — каза му тя, — аз страдам. Вие сте крал, вие ме обичате, а аз страдам.

Като чу тези думи от красивата госпожица, крал Лок отговори:

— Аз ви обичам, Пчелице Кларидска, принцесо на джуджетата, ето защо Ви задържах в този подземен свят, за да Ви покажа нашите тайни, които са по-важни и по-интересни от всичко, което бихте могли да научите на земята, сред хората, защото хората са по-малко изкусни и по-малко знаещи от джуджетата.

— Да — отвърна Пчелица, — но те повече приличат на мене, отколкото на джуджетата, затова ги обичам повече. Малки кралю Лок, позволете ми да видя моята майка, ако не искате да умра.

Крал Лок се отдалечи, без да отговори.

Пчелица, самотна и отчаяна, съзерцаваше лъча от онази светлина, която къпе лицето на цялата земя и облива със сияещите си вълни всички живи хора, дори просяците, скитащи по пътищата. Бавно лъчът избледня и смени златната си светлина със слаб бледосин светлик. Нощ беше настъпила над земята. През цепнатината на скалата затрептя звезда.

Тогава някой леко докосна рамото ѝ, тя видя крал Лок, загърнат в черна мантия. На ръката си носеше още една мантия, с която загърна девойката.

— Елате — повика я той.

И я изведе вън от подземието. Когато тя отново видя дърветата, разклащани от вятъра, облаците, които закриваха от време на време луната, и цялата дълбока нощ, свежа и синя, когато усети дъха на тревите, когато въздухът, който бе дишала в своето детство, на вълни изпълни гърдите ѝ, тя въздъхна дълбоко и помисли, че ще умре от радост.

Крал Лок я държеше в прегръдките си; колкото и малък да беше, той я носеше леко като перо и двамата се плъзгаха по земята като сянката на две птици.

— Пчелице, сега ще видите Вашата майка. Ала чуйте ме. Всяка нощ, както знаете, аз изпращам Вашия образ на майка Ви. Всяка нощ тя

вижда Вашата скъпа сянка; усмихва ѝ се, говори ѝ, прегръща я. Тази нощ аз ще ѝ покажа самата Вас, вместо Вашето видение. Вие ще я видите, но не я докосвайте, не ѝ говорете, защото тогава магията ще се развали и тя вече никога няма да види нито Вас, нито Вашия образ, когото, не различава от самата Вас.

— Значи, трябва да бъда предпазлива, жалко, малки кралю Лок... Ето я! Ето я!

Наистина главната кула на Кларидите се издигаше съвсем черна на хълма. Пчелица едва можа да изпрати една целувка на старите любими камъни и ето че видя как покрай нея бягат крепостните стени на града, покрити с цъфнал шибой; ето, тя се изкачва към едната площадка, където в тревата блещукаха светулки чак до тайния вход на крепостта, който крал Лок отвори лесно, защото джуджетата, покорители на метали, не се спират пред ключалките, катинарите, резетата, веригите и решетките.

Пчелица се качи по виещата се стълба, която водеше в стаята на майка ѝ, спря се, за да задържи с две ръце сърцето си, което силно биеше. Вратата леко се отвори и под светлината на кандилото, окачено на тавана, Пчелица видя в набожното мълчание, което цареше в стаята, своята майка, своята отслабнала и побледняла майка, с посивели коси на слепоочията. Но за своята дъщеря тя беше по-красива така, отколкото в онези някогашни дни, с великолепните накити и смелите разходки на кон. Както досега, майката виждаше дъщеря си насън, тя протягаше ръце, за да я прегърне. А детето, като се смееше и плачеше, поиска да се хвърли в обятията ѝ, но крал Лок я изтръгна от тази прегръдка и я отнесе като сламка през синкавите поля в кралството на джуджетата.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

В КОЯТО ЩЕ ВИДИМ ГОЛЯМАТА МЪКА, КОЯТО ИЗПИТА КРАЛ ЛОК

Пчелица, седнала на гранитните стъпала на подземния дворец, отново гледаше синьото небе през пукнатината на скалата. Тук бъзови цветчета обръщаха към светлината своите бели чадърчета. Пчелица Започна да плаче. Крал Лок я хвана за ръката и я попита:

— Пчелице, защо плачете и какво желаете?

И тъй като тя беше тъжна от много дни, джуджета, седнали в нозете ѝ, свиреха простодушни мелодии на флейта, пищялка, гусла и тимпани. Други джуджета, за да я развлекат, се премятаха така, че забождаха един след друг в тревата върховете на своите качулки, украсени със значки от листа, а нищо не беше по-забавно за гледане от игрите на тези малки човечета, с бради на отшелници. Добродетелният Тад, чувствителният Диг, които я обичаха от деня, в който я бяха видели

да спи на брега на езерото, и Пик, старият поет, я докосваха нежно по ръката и я молеха да им повери тайната на своята скръб. По, който беше простодушен, но справедлив, ѝ предлагаше грозде в една кошница; всички я теглеха за полата, като повтаряха заедно с крал Лок:

— Пчелице, принцесо на джуджетата, защо плачете?

Пчелица отговори:

— Малки кралю Лок, и всички вие, малки човечета, моята скръб усилва вашето приятелство, защото вие сте добри; вие плачете, когато аз плача. Знайте, че плача, когато си спомня за Жорж дьо Бланшеланд, сега той трябва да е станал смел рицар, а аз няма да го видя вече. Обичам го и бих искала да бъде негова жена.

Крал Лок издърпа ръката си от ръката, която държеше нежно, и каза:

— Пчелице, защо ме излъгахте, като ми казахте на масата по време на пиршеството, че никого не обичате?

Пчелица отвърна:

— Малки кралю Лок, не съм те лъгала на масата по време на пиршеството. Тогава не желяех да се омъжа за Жорж дьо Бланшеланд, а днес най-съкровено ми желание е той да ме поиска за жена. Но той няма да ме поиска, защото аз не зная къде е сега, а ѝ той не знае къде да ме намери, и затова плача.

При тези думи музикантите спряха да свирят на своите инструменти; скачащите преустановиха своите подскоци и останаха неподвижно на главите си или на задните си части; Тад и Диг проляха мълчаливо сълзи върху ръкава на Пчелица; простодушният По изпусна кошницата с гроздето и всички малки човечета застенаха ужасно.

А кралят на джуджетата, отчаян повече от всички под короната с искрящи цветя и листа, се отдалечи, без да каже нищо, и само мантията му се извиваше след него като пурпурен поток.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

В КОЯТО СЕ СЪОБЩАВАТ ДУМИТЕ НА УЧЕНИЯ НУР, ПРИЧИНИЛИ НЕОБИКНОВЕНА РАДОСТ НА
МАЛКИЯ КРАЛ ЛОК

Крал Лок не издаде своето отчаяние пред девойката, но когато остана сам, той седна на земята и като обхвана коленете си с ръце, се отдаде на своята скръб.

Той ревнуваше и си казваше:

— Тя обича, но не мене обича тя. А аз съм крал и притежавам много знания; имам богатства, зная невероятни тайни; аз съм по-добър от всички останали джуджета, а те могат повече от хората. Тя не ме обича, а обича някакъв младеж, който не познава науката на джуджетата и може би не знае никаква наука. Сигурно тя не умее да цени по достойнство и не е много разумна. Би трябвало да се

подигравам на безразсъдството ѝ, но аз я обичам и нямам желание за нищо в този свят, защото тя не ме обича.

По цели дни крал Лок скиташе сам из най-дивите проходи на планината, а в ума му се въртяха тъжни и понякога лоши мисли. Той се чудеше как да принуди чрез подчинение и глад Пчелица да стане негова жена. Но като прогонваше това намерение, почти веднага след като го беше обмислял, той взимаше решение да отиде и да намери девойката, и да падне на колене пред нея. Но и на такова решение не можеше да се спре и не знаеше какво да прави. Защото наистина не от него зависеше Пчелица да започне да го обича. Гневът му отведнъж се обръщаше срещу Жорж дьо Бланшеланд; той би искал този младеж да бъде отнесен много далеко от някой магьосник или поне ако някога научеше за любовта на Пчелица — да я пренебрегне. И кралят продължаваше да размишлява:

— Без да съм стар, вече съм живял доста дълго, за да ми се е случвало да страдам. Но моите страдания, колкото и силни да са били, не бяха толкова жестоки, колкото страданията, които изпитвам сега. Нежната обич или състраданието, които ги причиняваха, им придаваха нещо от небесната си доброта. Напротив — в този час усещам, че мъката ми придобива коварството и язвителността на някакво гибелно желание. Душата ми е пуста, а очите ми плуват в сълзи, като в някаква киселина, която ги гори.

Така размишляваше крал Лок. И като се страхуваше, че ревността го прави несправедлив и лош, избягваше да среща девойката от страх да не ѝ заговори, без да иска, като човек слаб и жесток.

Един ден, когато повече от всякога го тормозеше мисълта, че Пчелица обича Жорж, той реши да се обърне за съвет към Нур, който беше най-ученият между джуджетата и живееше на дъното на един кладенец, изкопан в самите дълбини на земята.

Преимуществото на този кладенец беше, че имаше равномерна и приятна температура. Кладенецът съвсем не беше тъмен, защото две небесни светила — едно бледо слънце и една червена луна, осветяваха последователно всички негови части. Крал Лок слезе в този кладенец и намери Нур в неговата лаборатория. Нур приличаше по лице на истинско малко човече и стръкче мащерка украсяваше качулката му. Независимо от познанията си, той притежаваше също наивността и чистотата на своята раса.

— Нур — обърна се към него кралят, като го прегърна, — идвам за съвет при тебе, защото ти знаеш много неща.

— Кралю Лок — отвърна Нур, — бих могъл да знам много неща и да съм само един глупак, а аз владея начина да научавам някои от многобройните неща, които не зная, тъкмо за това съм известен като учен.

— Щом е така — продължи крал Лок, — знаеш ли къде се намира сега едно момче на име Жорж дьо Бланшеланд?

— Нищо не зная за него и никога не бих полюбопитствувал да науча — отвърна Нур. — Тъй като зная колко невежи, глупави и лоши са хората, аз малко се интересувам какво те мислят и правят. Като изключим всичко това, за да преценим защо живее тази високомерна и окаяна раса, трябва да кажем, че мъжете притежават смелост, жените — красота, а малките деца — невинност, о, кралю Лок, цялото човечество е нещастно или смешно. Подчинени като джуджетата на необходимостта да се трудят, за да живеят, хората са се разбунтували срещу този божествен закон и вместо да бъдат като нас, работници изпълнени с веселие, те предпочитат да воюват, вместо да се трудят, и са готови да се избиват един друг, вместо да си помагат. Но за да бъдем справедливи, трябва да признаем, че краткият им живот е главната причина за тяхното невежество и тяхната жестокост. Те живеят много малко време, за да се научат да живеят. Расата на джуджетата, които обитават земните недра, е по-щастлива и по-добра. Ако ние не сме безсмъртни, поне всеки един от нас ще съществува толкова дълго, колкото и земята, която ни носи в своите пазви и ни прониква с майчинска и плодотворна топлина, докато за расите, които се раждат върху грапавата ѝ кора, дъхът ѝ е ту горещ, ту леден, той вдъхва смъртта едновременно с живота. При все това, на тази страшна безпомощност и на своята злина човеците дължат и една добродетел, която прави душата на някои от тях по-красива от душата на джуджетата. Тази добродетел, чието сияние представлява за мисълта онова, което за окото е нежният блясък на перлите, о, кралю Лок, се нарича състрадание. То се придобива чрез мъката, а нея джуджетата не познават добре, защото, по-умни от човеците, те се измъчват по-малко. Ето защо понякога джуджетата излизат от своите дълбоки пещери и се изкачват върху немилостивата земна кора, за да се смесят с човеците, за да ги обикнат, да страдат с тях и чрез тях и така да вкусат от

състраданието, което освежава душите като небесна роса. Такава е истината за човечите, о, кралю Лок, но не ме ли попита ти за необикновената съдба на някой от тях?

След като крал Лок повтори въпроса си, старият Нур погледна в един от далекогледите, които изпълваха стаята. Защото джуджетата изобщо нямат книги; книгите, които могат да се намерят при тях, идват от хората и служат за играчки. За да се учат, те не се допитват като нас до знаци върху хартия, а гледат в далекоглед и виждат в тях точно предмета, който ги интересува. Трудността се състои само в това да се подбере подходящият далекоглед и правилно да се насочи. Той може да бъде от кристал, от топаз и от опал, но тези далекогледы с леща от дебел полиран диамант са много по-прецизни и служат, за да се видят много отдалечени неща.

Джуджетата притежават също така и лещи от прозрачно вещество, неизвестни за хората. Тъкмо тези лещи позволяват на погледа да прониква през зидове и скали като през стъкло. Други, още по-чудновати лещи отразяват точно като огледало всичко онова, което времето е отнесло в своя бяг, защото джуджетата знаят да извикват от безкрайните пространства на вселената в своите пещери светлината на отминалите дни, с формите и цветовете на изчезнали времена. Те могат да виждат миналото, като улавят отново светлинните снопове, които, след като веднъж пречупили се върху човешки, животински, растителни или скални форми, се отразяват отново през вековете в неизмеримата вселена.

Старият Нур умееше най-вече да открива образите от древността и дори такива образи, които е невъзможно да си представим, живели преди земята да придобие вида, който познаваме. Ето защо за него беше просто развлечение да намери Жорж дьо Бланшеланд.

След като гледа по-малко от една минута през един съвсем обикновен далекоглед, той каза на крал Лок:

— Кралю Лок, този когото търсиш е при русалките, в кристалния замък, откъдето никой не се връща и чиито стени, с цветовете на дъгата, граничат с твоето кралство.

— Там ли се намира той? Там да си остане! — извика крал Лок, като си потриваше ръцете. — Пожелавам му много приятни забавления.

И като прегърна стария Нур, излезе от кладенеца и избухна в смях.

През целия път кралят се държеше за корема, за да не се пръсне от смях — главата му се тресеше, а брадата му се люлееше насам-натам върху корема. — Ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха! — Малките човечета, които го

срещаха, и те започваха да се смеят като него. Други като ги виждаха, също започваха да се смеят; този смях се предаваше от съсед на съсед и дълбините на земята се разтърсиха от необичайно весел кикот. — Ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха!

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА НЕВЕРОЯТНОТО ПРИКЛЮЧЕНИЕ НА ЖОРЖ ДЬО БЛАНШЕЛАНД

Крал Лок не се смя дълго; напротив, той скри под завивките на леглото си лицето на едно съвсем нещастно малко човече. Като мислеше за Жорж дьо Бланшеланд, пленник на русалките, той не можа да заспи цяла нощ. Ето защо, в часа, когато джуджетата, заради една тяхна приятелка, прислужница в един чифлик, отиваха да доят кравите вместо нея, докато тя спеше със стиснати юмруци в бялото си легло, малкият крал Лок тръгна отново при учения Нур в неговия дълбок кладенец.

— Нур — рече му той, — ти не ми каза какво прави той при русалките.

Старият Нур помисли, че крал Лок си е изгубил разсъдък, но не изглеждаше много изплашен от това, защото беше уверен, че дори да

полудее, крал Лок непременно щеше да бъде един привлекателен луд, духовит, любезен и благосклонен. Лудостта на джуджетата е спокойна, както техния разум, и изпълнена с възхитителна фантазия. Но крал Лок не беше луд; поне не беше повече луд, отколкото обикновено са всички влюбени.

— Говори за Жорж дьо Бланшеланд — каза той на стареца, който съвсем беше забравил за този младеж.

Тогава ученият Нур разположи леци и огледалца в един безукорен и толкова сложен ред, че той по-скоро приличаше на безредие, и показва на крал Лок в едно голямо огледало самото лице на Жорж дьо Бланшеланд, такъв какъвто беше, когато го отвялякоха русалките. Като добре подбра и сръчно насочи апаратите, джуджето показва на влюбения крал картини от цялото приключение на сина на онази графиня, която една бяла роза предупреди за нейната смърт. Ето, изложено с думи, онова, което двете малки човечета видяха в действителност като форми и цветове:

Когато Жорж беше отнесен в ледените прегръдки на езерните момичета, той почувствува, че водата притиска очите и гърдите му, и помисли, че умира. Ала чу песни подобни на милувки и се потопи в прелестна свежест. Когато отново отвори очи, той се видя в една пещера, чиито кристални стълбове отразяваха нежните оттенъци на небесната дъга. В дъното на тази пещера голяма седефена раковина, преливаща в най-меки тонове, служеше за свод на трона от корал и водорасли на кралицата на русалките. А лицето на владетелката на водите сияеше в отблясъци по-светли от седеф и от кристал. Тя се усмихна на момчето, което жените доведоха, и зелените ѝ очи дълго му се наслаждаваха.

— Приятелю, — каза му тя най-сетне, — добре дошъл в нашия свят, където всяко усилие ще ти бъде спестено. За тебе няма да има нито безполезна четения, нито уморителни упражнения, нищо недостойно, което да напомня земята и нейния тежък труд, ще има само песни, танци и приятелството на русалките.

Наистина жените със зелените коси учеха момчето на музика, валс и хиляди развлечения. Приятно им беше да украсяват челото му с морски гребенчета, които обсипваха косите им като звезди. През това време той мислеше за родния си край и хапеше юмруци от нетърпение.

Годините минаваха, а Жорж все така пламенно желяеше да види отново твърдата земя, която слънцето гори, а снегът вледенява, родната земя, където човек страда и обича, земята, дето беше видял Пчелица, и искаше да я види отново. През това време той стана голямо момче и фин мях позлатяваше горната му устна. Смелостта му порасна заедно с брадата, и един ден той се представи пред кралицата на русалките, поклони се и заговори:

— Госпожо, аз идвам, ако Вие благоволите да ми разрешите да се сбогувам с Вас; връщам се при кларидите.

— Любезни приятелю — отвърна кралицата, като се усмихваше, — аз не мога да Ви разреша да си отидете, както искате. Задържах Ви в моя кристален замък, за да Ви направя мой любим.

— Госпожо — отговори Жорж, — чувствавам се недостоеен за такава висока чест.

— Това е само резултат от Вашата вежливост. Всеки истински рицар никога не вярва, че достатъчно е заслужил любовта на своята дама. Впрочем Вие сте още много млад, за да можете да оцените всичките си достойнства. Знайте, любезни приятелю, че тук Ви желаят само доброто. Подчинявайте се единствено на Вашата дама.

— Госпожо, аз обичам Пчелица Кларидска и не искам да имам друга дама освен нея.

Кралицата, много бледа, но още по-красива, извика:

— Тази Пчелица, една обикновена смъртна, една грубовата дъщеря на човеци, та как можете да обичате такова нещо?

— Не зная, но знам, че я обичам.

— Добре. Ще Ви мине.

И тя задържа младия човек в кристалния дворец на насладите.

Жорж не знаеше какво значи това жена и приличаше по-скоро на Ахил^[1] сред дъщерите на Ликомед, отколкото на Танхойзер^[2] в омагьосания град. Ето защо той тъжно скиташе покрай стените на огромния дворец, като търсеше изход, за да избяга; ала отвсякъде виждаше как прекрасното и мълчаливо кралство на вълните заобикаля неговия блестящ затвор. През прозрачните стени той виждаше как разтварят цветове морските анемонии и как разцъфва коралът, а над нежните звездовидни корали и над искрящите раковини с един удар на опашката си пурпурните, небесносини и златни риби образуваха безброй искрици. Тези чудеса никак не го трогваха; ала люлян от сладостните песни на русалките, той усещаше как малко по малко волята му отслабва и цялата му душа е обхваната от безразличие.

Той се беше превърнал цял в безволие и равнодушие, когато случайно намери в една подземна зала на двореца една стара книга в съвсем изтъркана подвързия от свинска кожа, украсена с медни гвоздеи. Тази книга, прибрана от някакво корабокрушение всред моретата, разказваше за рицарството и за дамите и в нея можеха да се прочетат дълги разкази за приключенията на герои, които тръгваха по света, за да се сражават с, великани, за да наказват справедливо, като закрилят вдовици и приютяват сираци от любов към справедливостта и почит към красотата. Жорж ту червенееше, ту бледнееше от възхищение, срам и гняв, като четеше тези чудни приключения, и не можа да се въздържи:

— И аз също — извика той — ще стана храбър рицар; аз също ще тръгна по света, за да наказвам лошите и да помагам на нещастните за доброто на хората и в името на моята дама Пчелица.

Тогава със сърце, изпълнено със смелост, той се спусна, изтеглил шпагата си, през кристалните покои на двореца. Белите жени бягаха и изчезваха безследно пред него като сребърните вълни на езерото. Единствено тяхната кралица невъзмутимо чакаше приближаването му; тя прикова върху него студения поглед на зелените си зеници.

Той дотича до нея и извика:

— Развали магията, която ме обгръща! Отвори ми пътя към земята! Искам да се сражавам под слънцето като рицар. Искам да се върна там, където човек обича, страда и се бори. Върни мит истинския живот и истинската светлина. Върни ми силата, в противен случай ще те убия, проклета жено!

Тя поклати глава, за да му каже не, като се усмихваше. Беше красива й спокойна. Жорж я удари с всичка сила, но шпагата му се разтроши върху искрящата гръд на кралицата на русалките.

— Какво дете! — каза тя.

После заповяда да го затворят в килия, която образуваше точно под замъка нещо като кристална фуния. Около нея бродеха акули, като отваряха чудовищните си челюсти, въоръжени със стройни редици остри зъби. Струваше му се, че при всеки удар те ще счупят тънката стъклена стена, така че не беше възможно да се спи в тази странна килия.

Върхът на подземната фуния беше разположен върху скална основа, която служеше за свод на най-отдалечената и най-малко изследваната пещера от кралството на джуджетата.

Ето какво видяха двете малки човечета само за един час и то толкова точно, сякаш бяха наблюдавали ден след ден живота на Жорж. Старият Нур, след като разгъна цялата тъжна картина на килията, заговори на крал Лок почти така, както жителите от Савойска област говорят, когато показват някакъв вълшебен фенер, на малките деца.

— Кралю Лок — каза му той, — показах ти онова, което искаше да видиш, и след като вече всичко знаеш, аз нямам какво да добавя. Не се тревожа да науча дали това, което си видял, ти е харесало; на мене ми стига само, че е истина. Науката не иска да знае дали се харесва или не се харесва. Тя е жестока. Не науката, а поезията очарова и утешава душата. Ето защо поезията е по-необходима от науката. Кралю Лок, върви да чуеш някоя песен.

Крал Лок излезе от кладенеца, без да каже нито дума.

[1] Ахил — древногръцки герой, син на цар Пелей и богиня Тетида. За да не участвува в Троянската война, където било предсказано, че ще загине, майка му го укрила в двореца на цар Ликомед и Ахил живял всред царските дъщери, облечен в женски дрехи. — Б.пр. ↑

[2] Танхойзер — баварски авантюрист, трубадур, живял, според народните предания, известно време на планината на Венера. — Б.пр. [↑](#)

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

В КОЯТО КРАЛ ЛОК ПРАВИ НЕОБИКНОВЕНО ПЪТЕШЕСТВИЕ

Като излезе от кладенеца на науката, крал Лок отиде при своето съкровище, извади един пръстен от едно ковчеже, ключ от което имаше само той, и си го сложи на пръста. Скъпоценният камък върху халката изпускаше ярка светлина, защото беше вълшебен и неговата сила ще се разбере в края на тази приказка. Крал Лок се върна след това в своя замък, където облече наметало за път, обу дебели ботуши и взе един бастун; после тръгна на път през многолюдните улици, по големите пътища, през селата, през галериите от червен порфирен камък, през петролните подземни слоеве и кристалните пещери, които бяха свързани помежду си посредством тесни входи.

Той вървеше унесено и произнасяше някакви думи, които нямаха смисъл. Ала вървеше упорито. Планини му преграждаха пътя и той се

катереше по планините; пропасти се отваряха под краката му и той слизаше в бездните; минаваше през бродове; пресичаше отвратителни местности, замъглени от серни изпарения. Вървеше по гореща лава, по която краката му оставяха следи; приличаше на страшно упорит пътешественик. После навлезе в тъмни пещери, където морската вода, която се процеждаше капка по капка, течеше като сълзи по водораслите и образуваше по неравната земя лагуни, в които се въдеха многобройни раковидни животни с чудовищни размери. Огромни раци, гигантски морски лангусти и омари, морски паяци пращяха под краката на джуджето, а после хукваха, като оставяха по някой от многобройните си крака, и събуждаха в своето бягство отвратителни трилобити, стогодишни октоподи, които ненадейно раздвижваха своите сто ръце и бълваха от птичата си човка някоя и друга зловонна риба. Въпреки това крал Лок вървеше напред. Той стигна до дъното на онези пещери, целите изпълнени с черупкообразни животни, въоръжени с острия като шило, с щипки — двойни триони, с крака куки, които полазваха чак до врата му, и с безцветни очи, поставени като дупки от двете страни на дълги шии. Крал Лок се покачи по склона на пещерата, като се хващаше за грапавините на скалата, а чудовищата с брони се заизкачваха след него, но той не се спря, докато не позна по пипането един камък, който беше изпъкнал по средата на сводестата скала. Докосна с вълшебния си пръстен този камък, който тутакси се сгромоляса със страшен грохот, и в този миг прилив от светлина разля прекрасните си вълни в пещерата и прогони животните, отгледани от мрака.

Крал Лок, като надникна през отвора, откъдето идеше светлината, видя Жорж дьо Бланшеланд, който се окайваше в своята стъклена килия и мислеше за Пчелица и за земята. Защото крал Лок направи цялото си подземно пътешествие, за да освободи пленникът на русалките. Но като видя тази голяма космата глава, навъсена и брадата, да го гледа от дъното на кристалната фуния, Жорж помисли, че го заплашва страшна беда, и потърси до себе си шпагата, като забрави, че тя беше строшена в гърдите на жената със зелените очи. През това време крал Лок го разглеждаше с любопитство.

— Пфу! — каза си той. — Та той е още момче.

И наистина беше така — едно съвсем наивно момче; и на своята голяма наивност той дължеше това, че се беше изплъзнал от

сладостните и смъртоносни целувки на кралицата на русалките. Аристотел, с цялата си наука, не би могъл така лесно да се отърве.

Като се видя беззащитен, Жорж попита:

— Какво искаш от мене, главчо? Защо трябва да ми сториш зло, след като никога нищо не съм ти направил?

Крал Лок отговори с глас едновременно весел и сърдит:

— Миличък, Вие не знаете дали не сте ми сторили зло, защото не познавате следствията и причините, произволните движения и въобще цялата философия. Но да не приказваме за това. Ако не Ви е неприятно да излезете от Вашата фуния, минете оттука.

Жорж се промъкна веднага в пещерата, плъзна се по стената и щом стигна до долу каза на своя освободител:

— Вие сте едно много добро малко човече — ще Ви обичам цял живот. Но знаете ли къде се намира Пчелица Кларида?

— Аз зная много неща — отговори джуджето — и най-вече зная, че не обичам любопитните.

Жорж, като чу тези думи, се засрами много и последва мълчаливо своя водач в задушния и черен мрак, където мърдаха октоподите и ракообразните животни. Тогава крал Лок му каза, като се присмиваше:

— Пътят не е пригоден за карета, драги ми принце!

— Господине — му отвърна Жорж, — пътят на свободата е винаги хубав и аз не се страхувам да се загубя, като следвам моя благодетел.

Малкият крал Лок си прехапа устните. Като стигнаха до червената галерия от порфир, той показва на младия човек една направена от джуджетата стълба в скалата, по която се излизаше на земята.

— Ето Ви пътя — му каза той, — сбогом.

— Не ми казвайте сбогом — отговори Жорж; — кажете ми, че ще Ви видя отново. След всичко, което направихте за мене, моят живот Ви принадлежи.

Крал Лок отвърна:

— Това, което направих, не беше за Вас, а за друг. По-добре е да не се виждаме с Вас, защото не бихме могли да се обичаме.

Жорж заговори чистосърдечно и сериозно:

— Никога не бих предположил, че моето избавление ще ми причини мъка. А така стана. Сбогом, господине.

— На добър път — извика крал Лок сурово.

Впрочем стълбата на джуджетата водеше до една изоставена кариера, която се намираше на половин левга от замъка на Кларидите.

Крал Лок продължи пътя си, като мърмореше:

— Това момче не притежава нито науката, нито богатствата на джуджетата. Наистина не зная защо Пчелица го обича, освен може би за това, че е млад, красив, верен и храбър.

Той влезе в града, криейки усмивката си в брадата, като човек, който е скроил някому някаква шега. Като минаваше пред къщата на Пчелица, той промъкна голямата си глава през прозореца, както беше направил в стъклената фуния, и видя девойката да бродира сребърни цветя върху воал.

— Нека радостта бъде с Вас, Пчелице — й каза той.

— А на тебе, малки кралю Лок — отговори тя, — нека никога нищо да не ти липсва или поне да не съжаляваш за нищо!

Всъщност нещо много му липсваше, но наистина за нищо не съжаляваше. Тази мисъл му позволи да вечеря с апетит. След като изяде задоволителен брой пълнени фазани, той извика Боб.

— Боб — каза му той, — яхни твоя гарван; яви се пред принцесата на джуджетата и й кажи, че Жорж дьо Бланшеланд, който дълго време е бил затворник на русалките, днес се е завърнал при кларидите.

Той заповяда, а Боб литна на своя гарван.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА НЕОЧАКВАНАТА СРЕЩА, КОЯТО СЕ СЛУЧИ НА ЖАН, МАЙСТОРЪТ-ШИВАЧ, И
ЗА ХУБАВАТА ПЕСНИЧКА, КОЯТО ПТИЦИТЕ ОТ ГОРИЧКАТА ИЗПЯХА НА ХЕРЦОГИНЯТА

Когато Жорж се намери на земята, където беше роден, първият човек, когото срещна, беше Жан, старият майстор-шивач, който носеше праметнат на ръката си червения фрак на началника на прислугата в замъка. Добрият човек нададе силен вик, като видя младия господар.

— Свети Яков! — заприказва той. — Не сте ли Вие, ваша светлост, Жорж дьо Бланшеланд, който се удави в езерото има вече седем години; трябва да сте неговият дух или дяволът в човешки образ!

— Не съм нито дух, нито дявол, драги ми Жан, а същият този Жорж дьо Бланшеланд, който се промъкваше някога във Вашето дюкянче и Ви искаше малки парченца плат, за да направи рокли за куклите на сестричката си Пчелица.

Ала добрият човек отново се развика:

— Значи въобще не сте се давили, ваша светлост? Колко се радвам! Съвсем добре изглеждате. Моят внук Пиер, който се качваше по раменете ми, за да ви види как минавате в неделя сутрин на кон до херцогинята, стана добър работник и хубаво момче. Той е, слава богу, точно такъв какъвто Ви го описвам, ваша светлост. Той ще бъде доволен да научи, че Вие не сте на дъното на водата и че рибите не са Ви изяли, както си мислеха. Той има навика да разказва по този повод най-шеговитите истории на света; защото е много духовит, ваша светлост. А наистина много съжаляват за Вас в цяло Кларида. Като дете Вие много обещавахте. Ще помня докато съм жив, как веднъж ми поискахте иглата, с която шиех, и тъй като аз отказвах да Ви я дам, защото не бяхте на възраст да си служите с нея, без да е опасно, Вие ми отговорихте, че ще отидете в гората, за да си откъснете хубави зелени игли от елхите. Вие точно така казахте, а на мене още ми е смешно. Честна дума! Точно така казахте. Нашият малък Пиер също намираше чудесни отговори. Сега работи като бъчвар и е на служба у Вас, ваша светлост.

— Не бих могъл да имам по-добър от него. Но кажете ми, майстор Жан, нещо за Пчелица и за херцогинята.

— Уви! Та откъде идвате Вие, ваша светлост, след като не знаете, че преди седем години принцеса Пчелица бе отвлечена от джуджетата в планината. Тя изчезна в същия ден, в който Вие се удавихте; и може да се каже, че този ден кларидите загубиха двете си най-нежни цветя. Херцогинята носеше дълго дълбок траур. Ето кое ми даде да разбера, че и богатите на този свят също имат свои скърби, както и най-скромните занаятчии, и че по този знак се познава, че ние всички сме синове на Адама. И така, значи, кучето лае и по владиката, както се казва. Ето че при тези несгоди на добрата херцогиня започнаха да побеляват косите и тя загуби цялата си жизнерадост. А когато напролет се разхожда в черна рокля под габърите на алеята, по която пеят птички, и най-малката от тези птички е по-щастлива от господарката на Кларидските земи. Все пак нейната мъка не е лишена от мъничко надежда, ваша светлост, защото ако тя няма никаква вест за Вас, знае поне от сънищата си, че дъщеря ѝ Пчелица е жива.

Добрият Жан разказваше тези неща и други някои, ала Жорж беше престанал да го слуша, откакто научи, че Пчелица е пленница на

джуджетата.

Той се мислеше:

„Джуджетата пазят Пчелица под земята; а едно джудже ме измъкна от кристалния затвор; тези малки човечета навярно имат различен нрав; моят освободител сигурно не е от племето на тези, които са отвлекли сестра ми.“

Той не знаеше какво да мисли, освен това, че трябваше да освободи Пчелица.

В същото време те минаваха през града, а по пътя им любопитните жени, които стояха пред прага на къщите си, се питаха помежду си кой е този млад човек и всички признаваха, че е хубав. Най-съобразителните, след като познаха младия господар дьо Бланшеланд, помислиха, че виждат привидение, и избягаха, кръстейки се широко.

— Ще трябва — каза една старица — да се попръска със светена вода и той ще изчезне безследно, като изпусне непоносима миризма на сярата. Той отвежда майстор Жан — шивача, и сигурно ще го хвърли съвсем жив в пламъците на ада.

— Полека, бабо! — намеси се един гражданин. — Младият господар е също толкова жив, колкото вие и аз, а и по-жив от нас. Той е свеж като роза и по-скоро ми се струва, че идва от някой изискан двор, отколкото от другия свят. Хората се завръщат отдалеко, драга госпожо, и като доказателство — оръженосецът Вярно сърце се върна от Рим на Свети Жан миналата година.

А Маргарита, дъщерята на майстора на шлемове, като се възхищаваше на красотата на Жорж, се качи в своята моминска стая и там, коленичила пред иконата на светата дева прошепна: „Пресвета дево, моля те, направи така, че мъжът ми да прилича точно на този млад господар!“

Всеки разказваше по своему за завръщането на Жорж толкова много, че новината се понесе от уста на уста чак до ушите на херцогинята, която по това време се разхождаше в овощната градина. Сърцето ѝ заби силно и тя чу всички птички откъм габъровата алея да чуруликат:

*Кой, кой, кой,
Да, да, да,
Жорж дьо Бланшеланд,*

*Кой, кой, кой,
Когото сте отгледали от дете,
Кой, кой, кой,
Тук е, тук е, тук е!
Да, да, да.*

Вярно сърце се приближи почтително до нея и ѝ каза:
— Госпожо херцогиньо, Жорж дьо Бланшеланд, когото мислехте
за умрял, се върна; ще съчиня песен за това.
През това време птичките чуруликаха:

*Кокой, кой, ъ, кой, кой, кой,
да, да, да, да, да, да,
Той е тук, тук, тук, тук, тук, тук!*

А когато херцогинята видя да се приближава момчето, което беше
отгледала като син, тя разтвори обятия и падна в несвяст.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

В КОЯТО СЕ ГОВОРИ ЗА ЕДНА МАЛКА АТЛАЗЕНА ПАНТОФКА

Кларидите не се съмняваха, че Пчелица е била отвличена от джуджетата. Същото вярваше и херцогинята; ала сънищата ѝ не показваха точно.

— Ние ще я намерим — заявяваше Жорж.

— Ще я намерим — отговаряше Вярно сърце.

— Ние ще я върнем на майка ѝ — казваше Жорж.

— Ще я върнем тук — отвръщаше Вярно сърце.

— И ще се ожения за нея — продължаваше Жорж.

— И ще се оженим — повтаряше Вярно сърце.

И те събираха сведения от жителите за нравите на джуджетата и за тайнствените обстоятелства при отвличането на Пчелица.

Затова и разпитаха дойката Морила, която беше кърмила херцогиня Кларидска; но сега Морила нямаше мляко за бебетата и хранеше кокошките в задния двор.

Точно там я намериха господарят и оръженосецът. Тя викаше: „Пи! пи! пи! Мъни! мъни! мъни! Пи! пи! пи!“ и хвърляше зрънца на своите пиленца.

— Пи! пи! пи! Мъни! мъни! мъни! Вие ли сте, ваша светлост? Пи! пи! пи! Възможно ли е да сте станали толкова голям... Пи! А и толкова хубав... Пи! пи! Къш! къш! къш! Виждате ли това дебелилото, дето яде всичкото ядене на малките? Къш! къш! Тю! Такъв е светът, ваша светлост. Всичкото благо отива у богатите. Слабите слабеят, а дебелите дебелеят. Защото справедливостта не е на земята. Какво има, на вашите услуги, ваша светлост? Ще пиете ли и двамата по чаша бира?

— Може, Морила, а и ще ви прегърна, защото сте хранили с млякото си майката на тази, която обичам най-много на света.

— Истина, ваша светлост; на пеленачето, дето го хранех, поникна първото зъбче на шест месеца и четиринадесет дни. Та по този случай покойната херцогиня ми направи подарък. Да, наистина.

— Щом е така, кажете ни Морила, какво знаете за джуджетата, които са отвлекли Пчелица.

— Ех, ваша светлост, аз нищо не знам за джуджетата, дето са я отвлекли. И как искате стара жена като мене да знае нещо? Вече отдавна съм забравила малкото, което бях научила, и дори нямам достатъчно памет, за да си припомня къде съм си пхнала очилата. Случва ми се да ги търся, когато са ми на носа. Опитайте това пиво, студено е.

— За ваше здраве, Морила, но хората разказват, че вашият мъж знаел нещо за отвличането на Пчелица.

— Истина е, ваша светлост. Въпреки че не беше учен, той знаеше много неща, които научаваше в странноприемниците и по кръчмите. Той нищо не забравяше. Ако още беше на този свят и седеше с нас на тази маса, щеше да ви разправя истории до утре. На мене ми е разказвал такива истории от всякакъв вид, че те са станали една истинска бъркотия в главата ми и аз не бих могла вече да различа края на едната от началото на другата. Наистина, ваше благородие.

Да, и това беше истината. А главата на дойката можеше да се сравни с пукната тенджера. Жорж и Вярно сърце страшно се измъчиха,

за да изкопчат от нея нещо свястно. Всеки път, когато я питаха нещо, по навик тя започваше разказа си така:

— Преди седем години, ваша светлост, в деня, в който Вие офейкахте заедно с Пчелица, и не се върнахте нито единият, нито другият, моят покоен мъж отишъл в планината да продава кон. Да, наистина. Нахранил добре животното с овес, напоен с ябълково вино, за да може конят да опъне прасци и очите му да блеснат, завел го на пазара, близо до планината. Немало защо да съжالياва за овеса и за ябълковото вино, защото заради тях конят бил продаден по-скъпо. С животните става така, както с хората; преценяват ги по това как изглеждат. Покойният ми мъж се радвал на добрата продажба, която току-що бил направил, и предложил на своите приятели да се почерпят, като се заел да отговаря на всяка наздравица с пълна чаша в ръка. Та трябва да знаете, ваша светлост, че нямаше друг човек в цяло Кларидако, който да се сравнява с моя покоен съпруг, когато вдига наздравица пред приятели, с чаша в ръка. И то така, че същия този ден, след многобройни любезности, той се връщал сам по мръкнало и сбъркал пътя, защото не познал своя. Като се намерил близо до една пещера, той видял много ясно, колкото е било възможно в неговото състояние и в онзи час, цяла дружина малки човечета, които носели върху носило момиченце или момченце. Избягал от страх да не го сполети нещо лошо, защото виното не му пречеше да бъде предпазлив. Но недалеко от пещерата, като изпуснал лулата си, той се навел, за да я вдигне, и вместо нея хванал една малка атлазена пантофка. По този повод той каза нещо, което обичаше да повтаря, щом беше в добро настроените: „За първи път — казал си той — една лула се превръща в пантофка“. И тъй като тази пантофка беше пантофка на момиченце, той мислеше, че точно момиченцето, дете я беше загубило в гората, е било отвлечено от джуджетата, и че неговото отвличане е видял. Тъкмо щял да сложи пантофката в джоба си, когато малки човечета с качулки на главата се нахвърлили върху него и почнали да му удрят шамари и то толкова много, че останал зашеметен на мястото си.

— Морила! Морила! — извика Жорж, — та това е пантофката на Пчелица! Дайте ми я, искам да я целуна хиляди пъти. Тя ще стои винаги до сърцето ми, в парфюмирана торбичка, и когато умра, ще я сложат в ковчега ми.

— Да бъде по волята Ви, ваша светлост, но къде ще я търсите? Джуджетата му я взели на бедния ми мъж, той дори мислеше, че така добросъвестно е бил шамаросван, защото поискал да си я сложи в джоба и да я покаже на съдиите. Обичаше да разказва за това, когато беше в добро настроение...

— Е, стига! Стига! Кажете ми само името на пещерата.

— Ваша светлост, наричат я Пещерата на джуджетата и така ѝ приляга. Моят покоен мъж...

— Морила! Нито дума повече! А ти, Вярно сърце, знаеш ли къде е тази пещера?

— Ваша светлост — отвърна Вярно сърце, като допиваше чашата с бира, — нямаше да се съмнявате, ако по-добре знаехте моите песни. Съчинил съм около дванадесет за тази пещера и съм я описал, без да забравя дори последното мъхче. Смея да кажа, Ваша светлост, че от тези дванадесет песни шест наистина заслужават внимание. Но и останалите шест не са за пренебрегване. Сега ще ви изпея една, две...

— Вярно сърце — извика Жорж, — ще завземем пещерата на джуджетата и ще освободим Пчелица!

— Съвсем сигурно — отвърна Вярно сърце.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА

В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА ЕДНО ОПАСНО ПРИКЛЮЧЕНИЕ

Още същата нощ, когато всичко в замъка спеше, Жорж и Вярно сърце се промъкнаха в подземието, за да търсят оръжие. Там, под опушените тавански греди блестяха копия, шпаги, кинжали, двуостри мечове, ловни ножове, ками — всичко, което е необходимо, за да се убие човек или вълк. До всяка греда беше подпряна броня и доспехи, които стояха изправени с такава непоколебима и горда стойка, сякаш още ги изпълваше духът на онзи юнак, който ги беше обличал някога за велики приключения. А отворената желязна ръкавица стискаше копието между десетте си железни пръста, докато щитът-герб покриваше надбедрениците, сякаш за да покаже, че благоразумието е нужно на смелостта и че истинският войн се въоръжава както за защита, така и за нападение.

Измежду толкова брони Жорж избра бронята, която бащата на Пчелица беше носил чак до островите Авалон и Туле. Той я надяна с помощта на Вярно сърце и не забрави щита, върху който беше нарисуван в естествената си големина гербът на Кларидите — златно слънце. На свой ред Вярно сърце облече хубавата стара стоманена ризница на своя дядо и сложи на главата си един излязъл от употреба шлем, върху който постави нещо като снопче пера, перушина или опашка от пера, невзрачни и изпокъсани. Хрумна му да избере всичко това, за да има по-забавен вид и защото смяташе, че смехът е хубаво нещо при всяка среща и особено полезен, когато човек се излага на голяма опасност.

След като се въоръжиха, те тръгнаха по луна през тъмното поле. Вярно сърце беше завързал конете в началото на една горичка, недалече от тайния вход на укреплението, и те ги намериха на същото място да подръпват от храстите. Конете бяха бързи и им трябваше по-малко от час, за да достигнат до планините на джуджетата, минавайки покрай нощни духове и неясни привидения.

— Ето пещерата — каза Вярно сърце.

Господарят и оръженосецът скочиха на земята и навлязоха в пещерата с шпага в ръка. Трябваше голяма смелост, за да се реши човек на подобни приключения. Но Жорж беше влюбен, а Вярно сърце — верен. И тук му е мястото да кажем с думите на най-прекрасния от поетите:

„Какво не може Приятелството, водено от Любовта?“

Господарят и оръженосецът вървяха в мрака близо час, когато видяха силна светлина, нещо което ги учуди. Това беше един от метеорите, с които, както знаем, беше осветено кралството на джуджетата.

При тази подземна светлина те видяха, че се намират в подножието на древен замък.

— Това е замъкът, който трябва да завземем — каза Жорж.

— Точно така — отвърна Вярно сърце, — ала позволете да пийна няколко глътки от виното, което донесох като оръжие, защото, колкото струва виното, толкова струва и човекът, колкото струва човекът — толкова струва и копието, а колкото повече струва копието — толкова по-малко струва неприятелят.

Жорж, като не видя жива душа, удари грубо вратата на замъка с дръжката на шпагата си. Слаб, треперлив глас го накара да вдигне глава и той забеляза на един от прозорците много дребен старец с дълга брада, който попита:

— Кой сте вие?

— Жорж дьо Бланшеланд.

— А какво искате?

— Да си взема Пчелица Клариidsка, която вие несправедливо задържате във вашата къртичина, мръсни къртици такива!

Джуджето изчезна и Жорж отново остана сам с Вярно сърце, който му рече:

— Ваша светлост, може и да преувеличавам, но ще кажа, че във Вашия отговор Вие май не успяхте да излеете всички очарования на красноречието.

Вярно сърце не се страхуваше от нищо, но беше стар; сърцето му беше като черепа му, полирано от годините, и той не обичаше хората да бъдат обиждани. Жорж, напротив, се гневеше все повече и повече и продължаваше да вика:

— Подли обитатели на земята, къртици, язовци, сънливци, порове и водни плъхове, само отворете тази врата и на всички ви ще отрежа ушите!

Едва изрече тези думи, когато бронзовата врата на замъка бавно се отвори сама, без да се види кой буташе огромните ѝ крила.

Жорж се уплаши, но при все това мина през тайнствената врата, защото смелостта му беше по-голяма от страха. Влязъл в двора, той видя по всички прозорци, във всички галерии, по всички покриви, по островърхите кули, във фенера и дори в отвърстията на комините да стоят джуджета, въоръжени с лъкове и самострели.

Той чу как бронзовата врата се затвори зад гърба му и град от стрели се изсипа право върху главата и раменете му. За втори път Жорж се уплаши и за втори път преодоля страха си.

Като се пазеше с щита, с шпага в ръка, той изкачи стъпалата, но изведнъж забеляза, че изправено върху най-високото стъпало стоеше тържествено едно величествено джудже. То държеше златен скиптър, имаше кралска корона и носеше пурпурна мантия. В това джудже той позна малкото човече, което го беше избавило от стъкления затвор. Тогава се хвърли в краката му и попита ридаейки:

— О, благодетелю мой, кой сте Вие? Нима сте от тези, които ми взеха Пчелица, Пчелица, която обичам?

— Аз съм крал Лок — отвърна джуджето. — Задържах Пчелица при себе си, за да ѝ покажа тайните на джуджетата. Момко, Вие върхлитате в моето кралство като градушка в цветна градина. Ала джуджетата, по-силни от хората, съвсем не се гневят като тях. Аз стоя много по-горе от Вас по ум, за да изпитвам гняв от Вашите постъпки, каквито и да са те. От всички качества, с които Ви превъзхождам, има едно, на което държа особено ревностно: това е справедливостта. Сега ще извикам Пчелица, за да я запitam иска ли тя да ви последва. Това ще направя не защото Вие искате, а защото съм длъжен да го направя.

Настъпи пълно мълчание и Пчелица се появи в бяла рокля, с падащи по раменете руси коси. Щом видя Жорж, тя се затича, за да се хвърли в прегръдките му и да притисне с все сила желязната гръд на рицаря.

Тогава крал Лок ѝ каза:

— Пчелице, истина ли е, че за този човек искате да се омъжите?

— Истина е, самата истина, това е той, малки кралю Лок — отвърна Пчелица. — Вие виждате, малки човечета, как се смея и колко съм щастлива.

И тя заплака. Сълзите ѝ течаха по бузите на Жорж, но това бяха сълзи на щастие; към тях се примесваше нейният весел смях и хилядите мили думи, които нищо не изразяваха, а приличаха на онези, дето бърборят малките деца. Тя и не помисли, че при вида на нейното щастие сърцето на крал Лок можеше да се натъжи.

— Любима моя — ѝ каза Жорж, — аз Ви намирам такава, каквато бих желал да Ви видя: най-красивото и най-чудесното създание. Вие ме обичате! Слава богу, Вие ме обичате! Но, Пчелице, не обичате ли поне малко и крал Лок, който ме измъкна от стъкления затвор, където русалките ме пазеха далеч от Вас?

Тогава Пчелица се обърна към крал Лок:

— Малки кралю Лок, ти ли направи това! — извика тя. — Ти ме обичаше и си освободил този, когото аз обичам и който ме обича...

Тя не можа да каже нищо повече, а падна на колене, като хвана главата си с две ръце.

Всички малки човечета, свидетели на тази сцена, проливаха сълзи върху своите самострели. Само лицето на крал Лок беше спокойно. Пчелица откри в него толкова величие и доброта и почувствува обичта на дъщеря към своя баща. Тя хвана ръката на своя любим и каза:

— Жорж, аз Ви обичам. Жорж, бог е свидетел колко Ви обичам. Но как да напусна малкия крал Лок?

— Стойте, нито дума повече! Вие и двамата сте мои затворници — извика крал Лок със страшен глас.

Той престори гласа си така, за да се позабавлява и за да си направи шега. А всъщност никак не беше ядосан. Вярно сърце се приближи до него и като прегъна коляно, му каза:

— Ваше величество, нека ми позволи Ваше кралско величество да споделя пленничеството на господарите, на които служи!

Пчелица го позна и му каза:

— Това Вие ли сте, драги ми Вярно сърце? Радвам се да Ви видя отново. Опашката от пера, която носите, е ужасно грозна. Кажете, съчинили ли сте нови песни?

А крал Лок отведе и тримата на вечеря.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА

КЪДЕТО ВСИЧКО СВЪРШВА ДОБРЕ

На другия ден Пчелица, Жорж и Вярно сърце облякоха великолепните дрехи, които джуджетата им бяха приготвили, и се отправиха в празничната зала. Крал Лок в императорска тога скоро се присъедини към тях, както беше обещал. След него вървяха офицерите му в пълно бойно снаряжение, облечени с кожи в някакво диво великолепие, с шлемове, върху които се поклащаха лебедови пера. Джуджетата дотичваха на тълпи, влизаха през прозорците, отдушниците и комините и се настаняваха дори под пейките.

Крал Лок се покачи върху една каменна маса, в единия край на която бяха наредени високи кани, свещници, халби и потири от чисто злато, великолепна изработка. Той направи знак на Пчелица и Жорж да се приближат и каза:

— Пчелице, един от законите на народа на джуджетата повелява, че чужденка, приета в нашите владения, трябва да бъде освободена, щом изминат седем години. Вие прекарахте седем години тук сред нас, Пчелице. И аз ще бъда лош гражданин и недостоеен крал, ако Ви задържам повече. Но преди да Ви пусна да си отидете, искам, след като не можах да се оженя за Вас, лично да Ви сгодя за този, когото Вие си избрахте. Правя го с радост, защото Ви обичам повече от себе си и защото моята мъка, ако още ми остане от мъката, е като малка сянка, която Вашето щастие заличава. Пчелице Кларидска, принцесо на джуджетата, дайте ми Вашата ръка, и Вие, Жорж дьо Бланшеланд, дайте ръката си.

Като сложи ръката на Жорж в ръката на Пчелица, крал Лок се обърна към народа и изрече със силен глас:

— Малки човечета, деца мои, вие сте свидетели на това, че сега тези двама млади хора поемат задължението един към друг да се оженят на земята. Нека се върнат там заедно и заедно да отглеждат и чакат да разцъфти обичта, скромността и верността, така както добрите градинари отглеждат и чакат да разцъфтят розите, карамфилите и божурите.

След тези думи джуджетата нададоха силни викове и като не знаеха дали да плачат, или да се радват, те се вълнуваха от противоречиви чувства. Крал Лок се обърна отново към годениците и като им посочи високите кани, халбите и всичките красиви златарски изделия, им каза:

— Ето, това са подаръците на джуджетата. Приемете ги, Пчелице, те ще ви напомнят за Вашите малки приятели; подарък Ви правят те, а не аз. След малко ще видите какво искам да Ви подаря аз.

Настана дълго мълчание. Крал Лок гледаше с ликуваща нежност Пчелица, чиято красива, лъчезарна глава, увенчана с рози, се накланяше върху рамото на годеника.

После той продължи с думите:

— Деца мои, не е достатъчно да се обичате много; трябва също да знаете да се обичате. Една голяма любов е наистина нещо хубаво; една красива любов е нещо още по-хубаво. Нека вашата обич да има толкова нежност, колкото и сила; нека нищо не ѝ липсва, дори снизхождението и нека към него се прибави и малко състрадание. Вие сте млади, хубави и добри, но вие сте човеци и дори само поради това сте изложени на много нещастия. Ето защо, ако състрадание не влиза в чувствата, които изпитвате един към друг, те няма да издържат при всички обстоятелства във вашия съвместен живот; те ще бъдат като празничните дрехи, които не ни пазят от вятъра и от дъжда. Човек обича истински само тези, които обича дори с техните слабости и в тяхната нищета. Щадете се, прощавайте си, утешавайте се — ето цялата наука на любовта.

Крал Лок спря, обхванат от силно и сладостно вълнение, след което продължи:

— Деца мои, бъдете щастливи, пазете вашето щастие, хубаво го пазете.

Докато той говореше, Пик, Тад, Диг, Боб, Трюк и По, увиснали на бялото наметало на Пчелица, покриваха с целувки ръцете и дланите на девойката. Те я молеха да не ги напуска. Тогава крал Лок извади от пояса си един пръстен, чийто скъпоценен камък хвърляше снопове светлина. Това беше вълшебният пръстен, който беше отворил затвора на русалките. Той го постави на пръста на Пчелица и каза:

— Пчелице, приемоте от моята ръка тази халка, която ще Ви позволи, на Вас и на Вашия съпруг, да влизате всякога в кралството на джуджетата. Тук ще бъдете приемани с радост и подпомагани в каквото имате нужда. Затова пък вие научете децата, които ще имате, да зачитат малките невинни и работливи човечета, които живеят под земята.

Издание:

Анатол Франс. Пчелица

Първо издание

Редактор: Добринка Савова-Габровска

Илюстрации: Еди Легран, гравирани върху дърво от А. и П.

Бодие

Коректор: Маргарита Чобанова

ДИ „Отечество“, София, 1982

ДПК „Димитър Благоев“, София, 1982

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.